

DiepenvEens

nr. 33 november 2015

Wim Roetert (links) en zijn vriend WietWim Hopperus Buma op 31 augustus 1937. Ze wonnen met deze bokkewagen de eerste prijs bij de optocht op Koninginnedag.

In deze Nieuwsbrief onder meer

- De school van Frieswijk
- Seniorsociëteit Diepenveen
- In Memoriam Wim Roetert
- 40 Jaar peuterspeelgroep in Diepenveen
- De Komeet
- Protestantse Vrouwengroep Diepenveen
- Werkgroep kleine monumenten
- Soli Deo Gloria jubileert

Voorwoord

→ Een historische vereniging verzamelt juweeltjes uit het verleden om deze vast te houden voor de toekomst. Als echter actieve juweeltjes de club ontvallen en daarmee zelf geschiedenis worden, wil de vereniging de herinnering aan hen ook vasthouden. Vandaar dat u in deze nieuwsbrief tweemaal een in memoriam zult aantreffen, over Wim Roetert en Gerrie Slijkhuis.

Naast de gebruikelijke uitnodiging voor de historische avond en een serie korte berichten biedt deze uitgave van de HVD een grote variatie aan verhalen. Harry Mulder staat stil bij het verdwijnen van de Komeet. Nu de snackbar overgegaan is in andere handen was de tijd daar om stil te staan bij ontstaan en ontwikkeling van deze dorpse 'patatzaak'.

Naar aanleiding van een publicatie in een Deventer geschiedenis-uitgave kwam de redactie een artikel van René Berends op het spoor betreffende de School van Frieswijk. Met toestemming van de auteur publiceren we deze nu ook in ons magazine. Op een ander schools vlak beschrijft Inke Mensink in een tweede deel de Diepenveense peuterspeelzaal. Ook heeft zij een nieuwe werkgroep van de HVD geïnterviewd: de werkgroep monumenten. Tonnie Vrijken beschrijft als gastauteur de Senioren-sociëteit Diepenveen en Ben Droste heeft zich verdiept in de 80-jarige Protestantse Vrouwengroep. Met dit brede scala aan historische wetenswaardigheden denkt de redactie weer DiepenvEens neergezet te hebben die het predicaat 'voor elk wat wils' mag dragen.

Uitnodiging voor de historische avond – 12 november 2015

De Historische Vereniging Dorp Diepenveen e.o. heeft het plezier u hierbij uit te nodigen voor de Historische Avond die wij op 12 november aanstaande organiseren in de Hof van Salland. Deze Historische Avond zal bestaan uit een lezing en een film.

We beginnen met een lezing van Danny ten Zweege met de titel *'De IJssel, de loop van een rivier'*. Danny ten Zweege zal u mee nemen in een verhaal waarin de IJssel een hoofdrol speelt, niet alleen als rivier en waterscheiding, maar ook als verdedigingswerk door de eeuwen heen, en als symbool voor leven en dood. Daarnaast neemt Danny ons mee op een ontdekkings- tocht door het werk van beeldend kunstenaars, schrijvers en dichters voor wie de IJssel door de eeuwen heen een inspiratiebron was.

Tijdens de pauze kunt u onder het genot van een kopje koffie (of iets anders verfrissends) genieten van het materiaal dat door de werkgroepen van de Historische Vereniging zal worden gepresenteerd.

Na de pauze zullen we de film "OERIJSSEL II - Winterwende" presenteren. Oerijssel is een documentaireserie over volksgeloof in de streekcultuur van Overijssel.

Hoofdpersoon in OERIJSSEL is Margje Fikse, die de stad verruilde voor haar roots langs de IJssel. Terug in de streek van haar jeugd, gaat ze op zoek naar de oerwortels van de plattelandscultuur en de laatste restanten volksgeloof in de provincie. Tijdens haar

zoektocht ontmoet ze predikant Henk Vreekamp, die alles weet van het 'heidendom' uit de tijd voordat zendingen Overijssel kerstenden. Ook verdiept ze haar contact met natuurkenner Wim Toorneman uit Espelo, volkscultuurkenner Dirk Kok uit Staphorst en verhalenverteller Herman Kampman uit Hellendoorn.

Nieuw in deel 2 is wichelroedeloper Wim Roertert uit Diepenveen. De Historische Vereniging Diepenveen wil met het vertonen van deze film nogmaals stil staan bij het recente overlijden van ons zeer gewaardeerde en markante erelid.

In 'Winterwende' stuit Margje op de oude sage Derk met de Beer, ook wel bekend als Derk met de Honden. Ze probeert de oorsprong ervan te achterhalen en doet bijzondere ontdekkingen. Dan keert het lot zich tegen haar..... Zou er een verband zijn?

OERIJSSEL is gemaakt door filmmaker Geertjan Lassche (Zwart IJs, Hemelbestormers) in opdracht van stichting Sous les Arbres. De muziek is opnieuw van Jan Kooiker. Wat OERIJSSEL deel 2 bijzonder maakt, zijn de animaties die speciaal gemaakt zijn om de sage Derk met de Beer in beeld te brengen. De documentaireserie is tot stand gekomen met steun van de Provincie Overijssel en het Historisch Centrum Overijssel.

Wij hopen u te mogen verwelkomen tijdens onze Historische Avond die begint om 20.00 uur (de zaal is open vanaf 19.30 uur).

Periodiek van de Historische Vereniging Diepenveen Dorp en Omgeving, opgericht november 1998. ISSN 1569-7878. Verschijnt tweemaal per jaar • Contributie: € 11,50 per gezin per kalenderjaar. • **Bestuur:** Tom Masselink (voorzitter), Hans van de Poel (secretaris), Jan Harmelink (penningmeester), Wilbert Derksen (interviewgroep), Jan van Ginkel (verzamelgroep), Leo Hattink, Harry Mulder (fotografie), Jan Nieuwenhuis (foto-onderzoekgroep), Joop Overmaat (foto-archiefgroep), Annie de Ruiter-Vossebelt, Ben Droste (pr-pg-groep). • **Correspondentieadres:** Hans van de Poel, Wetermanswg 15, 7431 RC Diepenveen • **E-mail:** info@historischeverenigingdiepenveen.nl • **Website:** www.historischeverenigingdiepenveen.nl • **Verzamelaadres historische artikelen en foto's:** Jan van Ginkel, Dorpsstraat 2, 7431 CK Diepenveen • Op dinsdagmiddag is van 14.30 tot 16.00 uur de fotoarchiefgroep (FAG) in het dagcafé van het Hof van Salland aanwezig • **Redactie PR-groep:** Ben Droste, Dieneke Nijenhuis (tekstredactie), Gea Zieverink (vormgeving), Rudi Steenbruggen (eindredactie) • **Illustraties:** Harry Mulder (nieuwe foto's) en FAG (fotoarchiefgroep), tenzij anders vermeld • **Druk:** De Kroon, Olst • © **Historische Vereniging Diepenveen Dorp en Omgeving**

Korte Berichten

→ In Memoriam Gerrie Slijkhuis-ten Hoven (78)

Gerrie Slijkhuis-ten Hoven heeft de laatste drie jaar de leiding gehad over de knipselgroep, die jaarlijks de uitgave 'Diepenveen in de krant' verzorgt. Zij overleed op 7 september 2015 aan de Esdoornsingel 1 te Diepenveen.

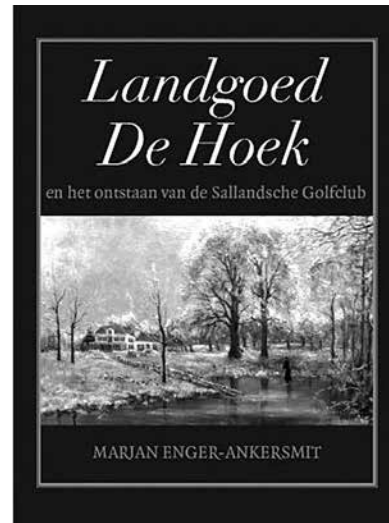
Gerrie (Gerritje) werd op 26 juli 1937 in Vaassen (gemeente Epe) geboren. Ze kwam naar Diepenveen waar ze bij de familie Van Benthem in de huishouding ging werken, zodat ze dichterbij Reinier Slijkhuis kon zijn. Na hun huwelijk op 16 maart 1957 ging het echtpaar aan het Kerkplein wonen, waar hun drie kinderen Rudolf, Edwin en Astrid zijn geboren. Later zijn zij verhuisd naar een nieuwe huis aan de Esdoornsingel. Hier hebben ze samen vijftig jaar gewoond.

Gerrie heeft in haar huwelijk gewerkt in de huishouding en hiernaast een opleiding gedaan tot coupeuse. Ze heeft dan ook in de loop der jaren de mooiste creaties gemaakt, volgens haar dochter.

Echtgenoot Reinier Slijkhuis was na zijn pensionering actief in de fotoclub van de vereniging. Ook Gerrie wilde iets doen en ze reageerde op een oproep van Gerrie Roetert-Grootentraast die toen de leiding had over de knipselgroep. Met nog enkele andere dames werd er uit het Deventer Dagblad en de huis-aan-huisbladen nieuws over Diepenveen geknipt, geplakt, gekopieerd en ingebonden.

Na het overlijden van Gerrie Roetert in juli 2013 heeft Gerrie Slijkhuis de leiding van de groep overgenomen. Zij verzorgde zeer nauwkeurig en met veel plezier de uitgaven 'Diepenveen in de krant' van 2012 en 2013. Helaas heeft zij de uitgave over 2014, waarvoor alle artikelen al geknipt zijn, niet meer kunnen voltooien; dit wordt nu overgenomen door de anderen in de knipselgroep.

Zes jaar geleden werd ze geopereerd aan haar hart, maar het kwam helaas niet meer goed. Na een lang ziekbed is Gerrie Slijkhuis-ten Hoven op 78-jarige leeftijd overleden en is ze begraven op de Tjoenerhof.

→ Landgoed De Hoek – en het ontstaan van de Sallandsche Golfclub)

Augustus jl. kreeg onze bestuurssecretaris dit zeer mooi uitgevoerde boekje van de auteur Marjan Enger-Ankersmit aangeboden. Een zeer gewaardeerd geschenk voor onze vereniging dat inmiddels in ons eigen archief -als informatief naslagwerk- een mooie plek heeft gekregen. Het boekje vertelt de geschiedenis van landgoed De Hoek, de familie Ankersmit en de Sallandsche Golfclub De Hoek. Ook wordt ruim aandacht gegeven aan de prachtige flora en fauna van het landgoed. Meer weten? www.edicola.nl

→ Auteursavond – Herhaalde oproep

Aan ingezonden artikelen geen gebrek. Regeren is echter vooruitzien. Daarom zijn we als redactie van plan een auteursavond te organiseren. Doel van deze avond, waarop we een docent van het Historisch Centrum Overijssel een inleiding laten houden over 'historisch schrijven', is om zowel bestaande als aanstaande auteurs te enthousiasmeren tot het schrijven voor de Historische Vereniging. De ons bekende auteurs zullen we zelf uitnodigen, maar als u belangstelling hebt om in de toekomst ook bijdragen te verzorgen, dan bent u van harte welkom.

Mail dan even naar rudi.steenbruggen@home.nl

→ Foto Archief Groep (FAG)

Met het verhuizen van de bibliotheek naar het Hof van Salland heeft ook de FAG hier een nieuw domicilie gevonden. Volgens welingelichte bronnen leidt dit op de vaste FAG-dinsdagmiddag zelfs tot meer aanloop. U bent van harte welkom! De FAG is druk in de weer geweest met films. Op de collectiebank (<http://hvdd.collectiebank.nl/beeldbank/start/hvdd>) kunt u dan ook een groeiend aantal gedigitaliseerde films ontdekken.

De school van Frieswijk (1912-2012)

René Berends

foto schooltje in Frieswijk: uit: L. de Jong, 2007

Op 19 augustus 2012 was het feest in Frieswijk. Toen werd het honderdjarig bestaan gevierd van de School van Frieswijk. Sinds 1979 wordt er weliswaar geen onderwijs meer gegeven, maar het gebouwtje staat er nog steeds en is tegenwoordig in gebruik als multifunctioneel cultureel centrum waar onder andere tentoonstellingen en muzikale uitvoeringen plaatsvinden. Tijdens de reünie konden oud-leerlingen en oud-leerkrachten, de huidige bewoners van het buurtschap en belangstellenden elkaar ontmoeten, oude schoolfoto's bekijken en herinneringen uitwisselen. 's Avonds was er een openluchtconcert in de tuin van de school. In dit artikel wordt stilgestaan bij de plaats die dit schooltje in de geschiedenis van het openbaar onderwijs in de voormalige gemeente Diepenveen heeft ingenomen.

Als je van Deventer over de Raalterweg richting Wesepe rijdt, kun je, na het restaurant NuNu en net vóór de eerste rotonde, rechtsaf de Frieswijkerweg inslaan. Slechts een paar honderd meter verder ligt er, idyllisch in het groen, het kleine, voormalige schoolgebouwtje van Frieswijk. De vraag waarom er ooit besloten is om juist hier een school neer te zetten, komt meteen in je op. In de wijde omtrek is slechts een enkele boerderij te vinden en ook in het oude koetshuis en het voormalige Huize Frieswijk zullen toch nooit erg veel kinderen gewoond hebben.

Onderwijs op het platteland is lang een kerkelijke aangelegenheid. Waar geen kerk en dus geen koster was, ontfermde de marke zich vaak over het onder-

wijs. Zo werd in de Gooijermarke, in het buurtschap Hoge en Lage Weteringen schoolgehouden op de boerderij van erve Hulle of Holle, dat gelegen was in de buurt van de huidige spoorwegovergang van de Stationsweg in Colmschate. Het schooltje wordt al in 1647 genoemd.

In 1654 wordt in de hervormde kerkenraad gesproken over de 'noodsaekelijkheid van eenen schoolmeester in het schoutambt Kolmschate'.

Een tweede schooltje wordt gesticht in het buurtschap Linde, ten westen van het huidige dorp Lettele, in de omgeving van de weg die nu, naar het schooltje vernoemd, de Schooldijk heet. In de achttiende eeuw is er een schoolvertrek op markegrond bij een boerderij, de Balkenbroek. Al wat eerder, rond 1700, wordt er in Linde ook al lesgegeven in een schapenschuur van erve Hazelekke. Jan Balkenbroek, de schoolmeester, krijgt van de marke op 25 juli 1725 een jaarlijks traktement van twaalf goudguldens toegekend, omdat hij van alleen het schoolgeld, dat de kinderen inbrachten, niet kon rondkomen.

Een derde schooltje ontstaat in dorp-Diepenveen. Vermeld wordt dat in 1811 de dan 72-jarige koster Willem Derk Heldermaal er al meer dan vijftig jaar het onderwijs verzorgt. Meestal werden die lessen thuis gegeven, maar Heldermaal heeft aan het eind van zijn carrière de beschikking over een apart lokaal, dat in 1807 door het stadsbestuur van Deventer ingericht wordt in de hervormde kerk, ter hoogte van het klokkentorentje.

Aan het begin van de negentiende eeuw, in de Franse Tijd, verandert er veel. De ommelanden van de stad,

het voormalige schoutambt Colmschate, wordt her-
schapen tot de zelfstandige gemeente Diepenveen.
Deze nieuwe gemeente kende dus een drietal scholen:
de scholen in Weteringen, Linde en in dorp-Diepen-
veen. Het is er armoe troef. In Weteringen zijn er 's
winters zo'n 80 leerlingen en 's zomers tussen de 40
en 50 en dat in een ruimte van nog geen vijf bij zes
meter. De school blijft in stand tot 1830. Dan geeft
de gemeente de opdracht voor nieuwbouw aan de
Holterweg. Later krijgt meester Reichholt naast de
school een vrijstaand 'meestershuis'.

Het schooltje op erve Balkenbroek in Linde is totaal
verwaarloosd en wordt in 1808 afgekeurd. De kosten
voor de nieuwbouw, die ruimer en comfortabeler is, is
1410 gulden en 14 stuivers.

Over het schooltje in dorp-Diepenveen ontstaat er een
langdurig conflict met de stad. Deventer raakt in 1811
ook zijn kloosterlijke goederen in Diepenveen kwijt,
waardoor de stad weigert verder te betalen voor de
koster en de onderwijzer. De kwestie sleept zich jaren
voort. Als het te gek wordt, bemoeit zelfs schoolop-
ziener Van Delden zich ermee. Hij schrijft in 1839 dat de
school opgeknapt moet worden 'daar al de leestafels
onbruikbaar zijn, vele tafels uit elkander liggen en het
eene raam nog gedeeltelijk met planken toegespijkerd
is, ten gevolge van een storm in november 1836.'

Uiteindelijk is er in het voorjaar van 1843 een besluit
van de regering nodig. Diepenveen wordt verantwoor-
delijk gehouden voor het onderwijs in het dorp. Men
legt zich bij dit besluit neer en geeft de opdracht tot
nieuwbouw. De kosten worden voor meer dan twee-
derdedeel gedekt door bijdragen van rijk en provincie.

De grondwet van 1848, de gemeentewet van 1851 en
de daarna volgende onderwijswetten in de tweede
helft van de negentiende eeuw geven gemeenten
meer bevoegdheden, maar ook meer verplichtingen.
Diepenveen schaft in 1860 het innen van schoolgeld af
om daarmee de schoolgang van de kinderen te stimu-
leren. De maatregel leidt ertoe dat in 1861 in januari
46 en in juli maar liefst 97 leerlingen meer naar school
gaan. Schoolbehoeften als pennen, inkt en griffels
worden gratis verstrekt en minvermogenden worden
vrijgesteld van betaling van verdere schoolbehoeften.
Een probleem voor het onderwijs in de gemeente is
de uitgestrektheid van het gebied. Voortdurend is
afstand voor ouders een reden om hun kinderen thuis
te laten, of om hun kinderen in buurgemeenten naar
school te sturen. In dat laatste geval is Diepenveen
verplicht haar buurgemeenten daarvoor vergoedingen
te betalen.

De voortdurende aanscherping van de wettelijke eisen
aan onderwijs en schoolgebouwen leiden in Diepen-
veen in de negentiende eeuw verschillende keren tot
nieuwbouw. Dorp-Diepenveen krijgt in 1865 een nieuw
schoolgebouw. Het doet echter maar kort dienst,
want in 1882 verrijst er al weer nieuwbouw. Ditmaal op
de hoek van de Dorpsstraat en de Roeterdsweg. De
school zal tot 1966 dienst doen.

In 1860 beseft de gemeenteraad dat de school in
Linde verplaatst en uitgebreid moet worden. Van-
wege de toewas van kinderen in Frieswijk en Riele
(Schalkhaar) zou de school spoedig te klein zijn.
Bovendien ligt de school dermate ongunstig, dat veel
kinderen in buurgemeenten naar school gaan. Het
leidt ertoe dat in Lettele een nieuwe gemeenteschool
gebouwd wordt, maar ook dat er in het buurtschap
Averlo een vierde school opgericht wordt. Baron
Hoevell schenkt vijftig roeden grond aan de Avergoor-
sedijk voor de bouw van het schooltje. Beide scholen
worden in 1862 in gebruik genomen. De school in
Averlo bestaat uit één grote, langwerpige ruimte, met
een hoog plafond en grote ramen op het oosten en
het westen, zodat het licht goed naar binnenviel. De
leerlingen moeten zelf turf meenemen voor de kachel.
De bouw van de nieuwe scholen leidt ertoe dat alle
kinderen vanaf 1863 in de eigen gemeente naar school
kunnen. Het aantal schoolgaande kinderen stijgt van
417 op 1 jan 1862 naar 492 in 1863. In de zomer-
maanden is de stijging relatief nog groter: van 268
naar 374 leerlingen.

Toch leveren de nieuwe schoolgebouwen al gauw
nieuwe problemen op. De onderwijswet van 1878
eist het aanbrengen van verbeteringen om scholen
geschikt te maken voor het jaarklassensysteem. En
net zoals in dorp-Diepenveen dan het pas gebouwde
schooltje vervangen wordt door nieuwbouw, verrijst
aan de Oerdijk in Lettele, amper twintig jaar na de
bouw van het eerste schooltje, in 1882 ook een
nieuwe school. Verder wordt de school in Colmschate
verbouwd en wordt ook de nieuwbouw in Averlo onder
handen genomen. De grote lesruimte wordt gesplitst
in twee lokalen.

Na de invoering van de leerplichtwet in 1901 stijgt het
aantal schoolgaande leerlingen verder. De school in
Lettele en in dorp-Diepenveen worden uitgebreid.
Al snel blijkt dat de situering van het schooltje in
Averlo toch ongelukkig gekozen is. De toeloop van het
aantal leerlingen wordt te klein, terwijl de gemeente
vooral in het nieuwe dorp Schalkhaar groeit. Het leidt
tot de beslissing om het schooltje in Averlo te sluiten

en een nieuwe school te bouwen ten zuiden ervan, in Frieswijk, meer richting Schalkhaar.

Waarom er toen niet voor gekozen is om in Schalkhaar een school te bouwen, is niet te achterhalen. Feit is dat in 1912 het drieklassige schooltje in Frieswijk in gebruik genomen wordt, terwijl gelijktijdig die in Averlo wordt gesloten.

De roep om rechtsgelijkheid tussen openbaar en bijzonder onderwijs is in het begin van de twintigste eeuw ook in Diepenveen te horen. Als uiteindelijk in 1917 de zaak beslecht wordt en het katholieke en christelijke besturen vrij staat om (door het Rijk gesubsidieerde) scholen te stichten, wordt hier ook in de gemeente Diepenveen gretig gebruik van gemaakt. In 1921 wordt er in Schalkhaar een katholieke school gebouwd: de voorloper van de huidige Nicolaasschool. Twee jaar later volgt de opening van een pc-school in Okkenbroek, in 1930 die van een pc-school in Colmschate en in 1938 van een katholieke school in Lettele.

Is de intentie van de gemeente geweest de school in Frieswijk te bouwen voor alle leerlingen uit Riele (Schalkhaar), al snel blijkt de nieuwe katholieke school veel leerlingen te trekken, zelfs zoveel dat het leerlingaantal in Frieswijk terugloopt. In 1921 start de Nicolaasschool in Schalkhaar met 98 leerlingen en vier leerkrachten. In de jaren daarna wordt een vijfde en zesde lokaal aangebouwd en stijgt het leerlingaantal tot 228. Als in 1931 de school zes lokalen telt, gaan er nog slechts vijftien leerlingen uit de parochie naar de school in Frieswijk.

Eenzelfde ontwikkeling is in Lettele op te tekenen. De in 1923 in Okkenbroek gestichte pc-school en de in 1938 opgerichte rk-school in Lettele leiden samen uiteindelijk tot de sluiting van 'de Olde Schôle' aan de Oerdijk in Lettele. In het oosten van de gemeente is er dan nog slechts openbaar onderwijs in Frieswijk en op het in het buurtschap Oude Molen aan

de Bathmenseweg gebouwde 'Heideschooltje'. Het voortbestaan van het schooltje in Frieswijk wordt precair in het begin van de jaren zestig. In 1963 is het leerlingaantal teruggelopen tot minder dan 30. Nog jaren spant het schoolhoofd, meester Robberse, zich in voor de instandhouding van de school. Als de bezetting terug blijft lopen en deze in november 1978 nog maar tien leerlingen bedraagt, valt het doek. Opheffing is onontkoombaar. Op 1 augustus 1979 sluit de school haar deuren.

De ontvolking van het platteland en de groei van Schalkhaar, die in 1969 toch de stichting van een openbare school in het dorp zelf, obs De Sleutel, mogelijk maakt, leidt ertoe dat de school in Frieswijk hetzelfde lot kent als haar voorgangster in Averlo. Het schooltje blijkt uiteindelijk toch te decentraal gebouwd te zijn, niet op de plek waar de groei van de bevolking plaatsvond.

Na als kaaspakhuis en -handel te hebben gediend, is de School van Frieswijk in gebruik geweest door beeldhouwer Jilles Waagmeester. In 2003 deden Ingrid Roelants en Wim Odé hun intrede in de school. Zij richtten het gebouw verder in tot een multifunctionele ruimte. Het schooltje werd in 2000 een gemeentelijk monument.

– Gebruikte literatuur en websites

- Berends, René en Henk Smit (2009). *Naar School geweest. Geschiedenis van het openbaar onderwijs in Deventer. Deventer: Corps 9 Publishers.*
- Coster, Wim (2000). *In den schaduw van de stad. De geschiedenis van de gemeente Diepenveen, deel 2.* Kampen: IJsselacademie.
- Hove, Jan ten (1998). *In den schaduw van de stad. De geschiedenis van de gemeente Diepenveen, deel 1.* Kampen: IJsselacademie.
- Jong, Lamberthe de (2007). *Afscheid van de gemeente Diepenveen.* Deventer: Corps 9 Publishers.
- www.schoolvanfrieswijk.nl
- www.landgoedfrieswijk.nl

Seniorensociëteit Diepenveen

Tonny Vrijken

Het bestuur van de eerste Seniorensociëteit Diepenveen heeft het besluit moeten nemen om met de activiteiten van onze Soos te stoppen. Door ziekte en de vergevorderde leeftijd van ons bestuur is het niet verantwoord om door te gaan. Op 15 december aanstaande zal de laatste bijeenkomst zijn. Uiteraard zijn wij geruime tijd bezig geweest om nieuwe mensen in het bestuur te krijgen, verschillende personen en instanties zijn benaderd. Helaas zonder resultaat; geen tijd of geen animo. Met pijn in het hart hebben wij deze beslissing moeten nemen.

→ Hoe het begon

Op 15 september 1966 vond de oprichtingsvergadering plaats. Door de komst van het Dorpshuis waren er meer verenigingsactiviteiten mogelijk en mevrouw Crommelin nam het initiatief tot de oprichting van een Bejaardensociëteit. Vertegenwoordigers van Diepenveense verenigingen en instanties werden uitgenodigd, waaronder ikzelf als vrijwilligster van het Rode Kruis. We begonnen ons te oriënteren bij andere Sociëteiten in de omgeving. Er werden gegevens opgevraagd bij de Gemeente van alle 65-plussers in dorp Diepenveen. Wij gingen als vrijwilligers op stap om die mensen persoonlijk te benaderen; dit resulteerde in bijna 100 aanmeldingen.

Vooraf voor de mensen die buiten de dorpskern woonden, was de Soos een uitkomst om elkaar te ontmoeten. In die tijd waren nog maar weinig mensen in het bezit van een auto en behalve in de kerk zag men elkaar bijna nooit.

Op 8 april 1967 vond de eerste bijeenkomst plaats met een openingswoord van burgemeester Crommelin en muziek van Wim Paalman. De bijeenkomsten vonden iedere twee weken op dinsdagmiddag plaats, dit in tegenstelling tot de andere kerkdorpen van de Gemeente waar men één keer per maand bijeen kwam. We beschikten al snel over een groot aantal vrijwillige chauffeuses die zorgde voor het vervoer van een aantal mensen.

→ Activiteiten

Aanvankelijk bestonden onze activiteiten uit één keer per maand een spreker of amusement en de andere keer een middag zonder gast. Dan vermaakten de mensen zichzelf met kaarten, dammen, schaken, andere spelletjes of gewoon door gezellig met elkaar te praten. De contributie bedroeg f1,25 per 3 maanden,

Vlnr: mev. Reitsma, mev. Tonny Vrijken, mev. Knorth, mev. Riekie Scholten, mev. Mientje Denekamp

een echtpaar betaalde f2,00. De eerste kop koffie was gratis.

Er werd subsidie aangevraagd bij de gemeente, de bank en de kerk die daar allemaal positief op reageerden. Mevrouw Van Zijl senior ging op pad en heeft in haar eentje honderden donateurs geworven, daarvan is nog een klein aantal over.

Na een aantal jaren zijn we begonnen met bejaardengymnastiek en een volksdansgroep onder leiding van mevrouw Sibbes. We zijn ook jarenlang reisjes gaan maken, een dagtrip in het voorjaar en een middag in september. Toen de animo daarvoor minder werd, zijn we begonnen met een feestdag in oktober en dat doen we tot op heden nog. We beginnen dan om 10.30 uur met het drinken van een kop koffie met daarbij natuurlijk gebak en een drankje, later op de dag gevolgd door een buffet. De dag wordt besloten met het optreden van een cabaretgroep of iets anders gezelligs.

→ De voorzitters

Mevrouw Crommelin werd na haar vertrek uit Diepenveen opgevolgd door mevrouw Reitsma, die tot haar 80e de functie van voorzitter heeft vervuld. Daarna werd aan mij gevraagd die taak op me te nemen. Hoewel ik er erg tegenop zag, ben ik er toch maar aan begonnen, tot op heden nog steeds met veel plezier. Op een gegeven moment hebben we onze naam veranderd in "Senioren Sociëteit Diepenveen", iedereen wil graag oud worden maar bejaard klinkt niet zo leuk. Onze Soos heeft altijd gestaan voor saamhorigheid, betrokken zijn bij elkaar en natuurlijk gezelligheid. Iemand die lid wordt, blijft dat meestal tot het niet meer gaat. Van de mensen van het eerste uur zijn er nog twee in leven, mevrouw Crommelin en ikzelf. Met heel veel plezier, maar ook met weemoed kijk ik terug op al die jaren dat ik bij de Soos betrokken was. Het is mooi geweest!

In Memoriam Wim Roetert (89)

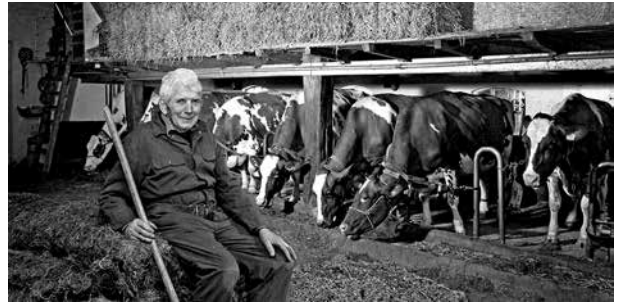
Lamberthe de Jong (oud-bestuurslid)

Op 12 juli 2015 overleed Wim Roetert, een van de oprichters van de Historische Vereniging Dorp Diepenveen en omgeving. Zonder hem had de vereniging niet bestaan. Wim heeft veel betekend voor de geschiedenis van het dorp en speciaal die van omgeving Sallandsweg.

Willem Albertus Roetert werd geboren op 10 januari 1926 op boerderij 'de Bloemendal' aan de Sallandsweg in Diepenveen. Hij heeft er zijn hele leven gewoond en als boer gewerkt. Wim bezocht de Lagere Agrarische school en na de oorlog de fruitteeltschool in Terwolde. Op 10 juni 1954 trouwde hij met Gerritje Grootentraast uit Averlo. Samen kregen zij drie kinderen, Gerrie, Wim en Johan.

Wim had naast het boerenbedrijf veel belangstelling voor geschiedenis en tradities, vooral voor de geschiedenis van dorp Diepenveen en de marke Rande. Hij bracht een grote collectie kaarten en documenten bij elkaar, vooral over de omgeving van de Sallandsweg: de marke Rande, de buitenhuizen Oud Rande, Nieuw Rande en Roobrug, de IJsseldijk en de kolken. En natuurlijk over zijn boerderij, die in 1510 werd aangekocht door het Vrouwenklooster van Diepenveen. Sinds eind 19e eeuw is de boerderij in familiebezit. Wim noemde dit gebied 'De glorie van de Sallandsweg'.

Hij maakte deel uit van een werkgroep die vanaf 1997 betrokken was bij de voorbereiding van het tweede boek over de geschiedenis van de gemeente Diepenveen: 'In de schaduw van de stad', dat aan alle bewoners is uitgereikt. In de begeleidingsgroep zat ook zijn jeugdvriend Wiet Wim Hopperus Buma, later burgemeester van Warnsveld. Wim heeft toen veel foto's uit het dorp en omgeving verzameld, teksten nagelezen en auteurs rondgeleid. In Schalkhaar en

Wim Roetert in boerderij de Bloemendal. 4 oktober 2014

Lettele waren al dorpsarchieven, maar in Diepenveen was Wim een van de oprichters van een historische vereniging in november 1998, net voor de herindelings met de gemeente Deventer in 1999. Het nieuwe bestuur koos voor 'Dorp Diepenveen' en Wim wilde dat er 'en omgeving' aan werd toegevoegd, want hij woonde in de marke Rande en niet in 'Dorp'. Vanaf het ontstaan van de vereniging is Wim een vraagbaak geweest voor veel mensen uit de vereniging en anderen. In 2000 was hij medeauteur van een boekje over de zogenaamde kloosterboerderijen (zoals de Bloemendal) van het Diepenveense Vrouwenklooster. Hij werkte mee aan radioprogramma's en aan een onderzoek van Utrechtse planologen. Vaak vertelde hij over het Randerziel, de enige sluis die vroeger voor afwatering naar de IJssel zorgde. Toen het vroeger gemeentehuis in Schalkhaar werd ontruimd, heeft Wim o.a. de oude burgemeesterskast en een grote landkaart 'gered'. Uiteraard werd hij geïnterviewd voor het boek 'Oude Diepenveners doen een boekje open' en ook over het boerenleven van vroeger. In 2014 trad hij nog op in de film 'Winterwende' over boerenmagie in Overijssel. Daar liet hij de kunst van het wichelroede lopen zien. Ook was hij kampioen nieuwe leden maken! Hij stapte makkelijk op mensen af en zorgde er mede met andere buurtgenoten voor dat het 'naoberschap' bleef bestaan. Hij sprak vaak in dialect, helaas niet altijd even goed verstaanbaar. Echtgenote Gerrie (overleden op 12 juli 2013) was ook actief in de vereniging, als 'leidster' van de knipselgroep.

Voorjaar 2015 brak Wim een heup, maar de revalidatie in het P.W. Janssen verliep moeizaam. Twee dagen voor zijn overlijden zorgden zijn kinderen ervoor dat hij naar huis kwam. Daar stierf hij op 89,5 jarige leeftijd, precies twee jaar na het overlijden van echtgenote Gerrie. Wim is ruim tien jaar bestuurslid van de vereniging geweest. Na zijn aftreden werd hij benoemd tot erelid. Het bestuur is hem dankbaar voor zijn bijdragen. De 'Glorie van de Sallandsweg' is niet meer.

40 Jaar peuterspeelgroep in Diepenveen (2)

Inke Mensink

In het vorige nummer lazen we over de eerste 10 jaar van het peuterspeelzaalwerk in Diepenveen (1974-1984). In dit artikel aandacht voor de geschiedenis sindsdien.

→ Financiën en overheidsregels

Geld blijft helaas steeds een probleem en er is sprake van toenemende regelgeving van de overheid. Zo krijgen bestuur en leidsters van de peuterspeelgroep ook te maken met de Wet op het Minimumloon en de Wet op de Tweeverdieners. In de notulen van de bestuursvergadering van 3 april 1985 staat daarover het volgende: “Het blijkt dat de leidsters onder het minimum loon betaald worden en wel ongeveer f50,- bruto per maand” (elke maand in een enveloppe verstrekt). Er zijn onvoldoende middelen om dit tot het minimumniveau op te trekken. Het bestuur besluit om aan het einde van het jaar na te gaan of het mogelijk is een gratificatie te geven. De leidsters gaan hiermee akkoord. Het zal nog tot 1996 duren vóór de leidsters het minimumloon uitgekeerd krijgen. Ook de Wet op de Tweeverdieners, die 1 januari 1984 in werking treedt, heeft consequenties voor bestuur en leidsters van de peuterspeelzaal. De wet voorziet in een algemene belastingvrije voet voor iedereen. Per saldo komt de wijziging neer op een belastingverzwaring voor mensen die twee inkomens in een huishouding binnen brengen. Eén van de leidsters besluit daarom gratis te gaan werken, de andere leidsters “blijven gewoon tegen betaling werken en wachten af wat er aan het eind van het jaar van hun salaris overblijft”.

1986 Carnaval viering

→ Groei

De peuterspeelzaal wordt in het dorp een steeds meer aanvaarde en gewaardeerde voorziening. Gezien de grote wachtlijst, 15 kinderen boven de 2 ½ jaar, en het feit dat er kinderen uit Diepenveen naar Deventer gaan, wordt een derde groep gestart. Uit financieel oogpunt wordt besloten te gaan werken met één leidster en een ‘hulpmoeder’. Als blijkt dat de derde groep goed functioneert, kan die ook betaald worden. Op 4 maart 1985 start de derde groep en de ‘hulpmoeder’ krijgt na de vakantie betaald voor haar werk.

→ Veiligheid

De veiligheid van de peuters wordt ook van overheidswege goed in de gaten gehouden. Zo komt de brandweer met een zekere regelmaat langs om het vluchtplan en het brandblusapparaat te controleren. De GGD controleert op veiligheid en hygiëne. Vanaf 1999 worden ook vanuit de ARBO-wet eisen gesteld. Zo moet er een risico-inventarisatie gemaakt worden. De peuterspeelzaal mag dit zelf doen, wat veel werk met zich mee brengt. Het kan ook door de Arbeidienst gedaan worden, maar die vraagt hiervoor een vergoeding van f 880,- per dagdeel. Daarom wordt besloten het grootste deel van het werk zelf te doen.

→ Onderhoud

Voor verfwerk binnen en allerlei kleine reparaties wordt bijna elke vakantie de hulp ingeroepen van enthousiaste ouders. Soms krijgen de meest actieven van hen hiervoor een kleine cadeaubon.

De peuterspeelzaal wordt verwarmd met gevelkachels. Die staan er al vanaf de ingebruikname (door de kleuterschool) van het houten noodgebouw in de zomer van 1958. Dat jarenlange gebruik en het achterwege blijven van groot onderhoud vragen hun tol. In november 1985 wordt bij een controlebeurt één van de gevelkachels door de firma Agas afgekeurd. Aan loodgieter van Zijl wordt gevraagd hoe dit probleem opgelost kan worden. Gelukkig blijkt het mogelijk het binnenwerk te vervangen voor f825,-. Loodgieter van Zijl wordt ook regelmatig te hulp geroepen om lekkages van het dak en de dakgoot te repareren. Ook aan de elektrische installatie en de speelplaats moeten herstelwerkzaamheden worden verricht en er is onvoldoende bergruimte. Het bestuur van de peuterspeelzaal verzoekt de gemeente in november 1987 dan ook om hiervoor middelen ter beschikking te stellen. Op 20 januari 1988 stellen B&W aan de Raad voor een krediet van f7.134,- ter beschikking te stellen voor het verhelpen van gebreken aan de elektrische

Ouders helpen bij onderhoud en andere klussen

installatie en het vervangen van de dakbedekking. De renovatie/uitbreiding van de speelplaats dient door zelfwerkzaamheid te geschieden. De eventueel benodigde tegels hiervoor kunnen uit het plein van de bibliotheek te Diepenveen gehaald worden (het bestuur van de bibliotheek gaat hiermee akkoord). Ook meldt de gemeente dat de berging bij de bibliotheek ter beschikking staat van de peuterspeelzaal en dat het bestuur zelf zorg moet dragen voor overplaatsing naar het terrein van de peuterspeelzaal, na indiening van een bouwtekening en overleg met de dienst Gemeentewerken.

Met zelfwerkzaamheid van bestuur, leidsters en ouders en het inschakelen van vaklieden waar noodzakelijk, kunnen zo de ergste gebreken verholpen worden.

→ Peuterspeelzaalwerk erkend als maatschappelijke behoefte

In 1990 wordt door de gemeenteraad van Diepenveen ingestemd met een nota tot heroriëntering van het gemeentelijke welzijnsbeleid, waaronder ook het peuterspeelzaalwerk valt. In dit sociaal culturele plan staat nu de erkenning dat de voorziening peuterspeelzaal in een maatschappelijke behoefte voorziet en dat ten gevolge daarvan het peuterspeelzaalwerk een gemeentelijk belang is. Tot een ruimhartiger subsidiebeleid leidt deze veranderde zienswijze echter niet. De raad stelt in december 1991 een bijzondere subsidieverordening welzijnswerk vast. Voor de peuterspeelzaal bedraagt het subsidiebedrag f11.685. Er wordt f5.000,- structureel gereserveerd voor het versneld optrekken van de gemeentelijk subsidie peuterspeelzaalwerk in de hele gemeente Diepenveen, in verband met de wijziging Wet op het Minimumloon. Dit wordt gekoppeld aan optrekking van de ouderbijdrage. De bijzondere subsidieverordening sociaal cultureel werk (onderdeel peuterspeelzaal) gaat wat salarislasten betreft uit van één leidster per groep en een onkostenvergoeding voor een vrijwilligster/hulpleidster.

Ook wordt er hierin vanuit gegaan dat alleen de werkelijk gewerkte uren worden uitbetaald, dus geen betaling tijdens vakantieperiodes.

In 1993 verzoekt het bestuur van de peuterspeelzaal de gemeente om een hogere subsidie. Het bestuur vindt het beslist noodzakelijk dat er per groep twee leidsters zijn. Door de personele lasten die dat met zich meebrengt, is er sprake van een toenemend tekort. In een gemeentelijke notitie van juni 1993 kunnen we lezen dat "nog bekeken moet worden of er sprake is van een risico dat de Wet op het Minimumloon ook voor de vrijwilligster c.q. hulpleidster moet worden toegepast. Zo'n situatie zou voor de peuterspeelzaalbesturen immers een zware financiële calamiteit betekenen. O.i. kan dit risico alleen uitgesloten worden door ervoor te zorgen dat er geen sprake is van een arbeidsverhouding met de betrokkene". Burgemeester van den Bergh laat ook weten dat hij vooralsnog van mening blijft dat het werk in de peuterspeelzaal geen loonvormende arbeid is; m.a.w. iemand hoeft er niet van te kunnen leven.

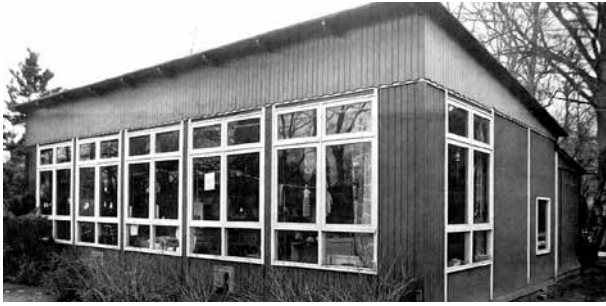
Het bestuur vindt dat werken in een peuterspeelzaal wel degelijk loonvormende arbeid is en geeft aan dat in de wet- en regelgeving staat dat vakanties en ATV (arbeidstijdverkorting) doorbetaald dienen te worden. Ook PGGM (het pensioenfonds voor zorg en welzijn), cao-partijen en de bedrijfsvereniging huldigen dit standpunt, aldus de besturen.

De burgemeester stelt dat het volgen van deze redenering voor de gemeente sterk nadelig is. Hij stelt een oplossing voor in de vorm van een drietrapsraket:

1. Proberen om de opbrengst uit acties, nu f 1000,- per jaar voor de drie dorpen samen, te verhogen naar f 1500,-
2. Verhoging van de ouderbijdrage (onmogelijk laten de besturen weten, die liggen al boven het landelijk gemiddelde)
3. Verhoging van het subsidie
Er komt een gemeentelijk voorstel om de jaarlijkse subsidie voor de peuterspeelzalen in de periode 1991-1996 zodanig structureel te verhogen dat de jaarlijkse salariskosten met ingang van 1 januari 1996 gesubsidieerd worden op basis van het minimum loon.

→ Verval en nieuwbouwplannen

In augustus 1994 vindt een inspectiebezoek vanuit de GGD plaats. Er wordt een aantal bouwkundige gebreken geconstateerd. Hierover ontstaat correspondentie tussen het bestuur van de peuterspeelzaal en de gemeente. De gemeente geeft aan dat er geen

Spölhuusken is in 1994 aan vervanging toe

wettelijke normen zijn t.a.v. afmetingen van peuterspeelzalen, dat ze fors moet bezuinigen en dat niet duidelijk is of er wel sprake is van achterstallig onderhoud, waarvoor haars inziens trouwens het bestuur aansprakelijk zou zijn.

In een krantenartikel van 9 maart 1994 wordt het volgende geschreven:

“Het houten gebouwtje is aangetast door houtrot, veel te krap en beschikt niet over een nooduitgang, wat in combinatie met de gaskachelverwarming tot een onveilige situatie leidt.

Het bestuur stelt al geruime tijd pogingen in het werk om tot verbetering te komen. Omdat 't Spölhuusken daarvoor zelf geen geld heeft, zijn we afhankelijk van de gemeente, aldus voorzitter Elshof. De gemeente staat nu niet onwelwillend tegenover de wensen van 't Spölhuusken. Burgemeester van den Bergh, portefeuillehouder van jeugd- en welzijnszaken, heeft inmiddels persoonlijk polshoogte genomen en toegegeven dat de situatie onhoudbaar is. Elshof 'dat was ruim een half jaar geleden. We hebben toen met de gemeente afgesproken dat drie mogelijkheden onderzocht zullen worden om tot een oplossing te komen'. 't Spölhuusken zal zelf een plan opstellen dat uitgaat van nieuwbouw op de huidige locatie en de gemeente onderzoekt wat het gaat kosten om het gebouwtje op te knappen. Daarnaast wil de gemeente uitzoeken wat een kant en klaar geplaatst lokaal kost. Dat de huidige locatie van de peuterspeelzaal ideaal is, staat buiten kijf”.

→ Nieuwbouw

In 1994 wordt f5.000,- gereserveerd voor de geplande nieuwbouw en eenzelfde bedrag voor de aanschaf van nieuw meubilair. Het oude zal verkocht worden. Daarvoor bleek zoveel belangstelling, dat met loting bepaald werd wie mee mochten doen met de verkoop. Handige ouders helpen mee met het repareren van kapot speelgoed. In november 1995 verleent B&W van Diepenveen toestemming voor het laten plaatsen van een nieuw houten gebouw voor de peuterspeelzaal,

Slingerbos 4, Diepenveen. Het bestuur vraagt de leidsters hiervoor plannen te ontwikkelen. Er komt een gebouw met één lokaal, een keukentje, toiletten met aankleedtafel en een grote kast. Bij de entree komt een overkapping, zodat kinderwagens en buggy's even droog weggezet kunnen worden.

Op 8 mei 1996 werd de nieuwe accommodatie geopend. In het Deventer Dagblad staat hierover het volgende: “Bij de opening van de peuterspeelzaal zijn het voltallige college van B&W en een aantal raadsleden aanwezig. Het nieuwe onderkomen -waarvan wekelijks 60 peuters gebruik maken- heeft f185.000,- gekost. De gemeente heeft hieraan f85.000,- subsidie bijgedragen. Voor het resterende bedrag is een hypotheek afgesloten, aldus voorzitter Jan Elshof. Wethouder J. Dirksen (Algemeen Belang) zei dat het politieke denken omtrent peuterspeelzalen een 'gedaantewisseling' heeft ondergaan. Aanvankelijk waren peuterspeelzalen niet primair de zorg van het gemeentebestuur. Daarin is snel verandering gekomen en dat blijkt vooral uit de toekenning van subsidies”.

→ Het reilen en zeilen op de peuterzaalgroep

Begeleid binnen en buiten spelen, samen met leeftijdsgenoten van 2 ½ tot 4 jaar is door de jaren heen de kern van het Diepenveense peuterspeelzaalwerk. De dagindeling en de aangeboden activiteiten blijven in de loop der tijd grotendeels hetzelfde. Ze zijn afgestemd op de interesses en de ontwikkelingsmogelijkheden en -behoeften van de peuters. Er wordt zowel individueel als in groepsverband gewerkt. De vaste dagindeling van kortdurende, afwisselende activiteiten en het binnenkomst-ritueel is elke dag hetzelfde. De verjaardag van elk kind wordt uitgebreid gevierd. Er wordt veel aandacht geschonken aan de seizoenen en de feestdagen. Het Sinterklaasfeest is een van de hoogtepunten van het jaar. Om dat niet te spannend te laten zijn voor de peuters kwam Sinterklaas tot 1997 altijd alleen naar de peuterspeelzaal. Vanaf dat jaar wordt de tere kinderziel van de Diepenveense peuters die de speelzaal bezoeken niet meer beschermd tegen de spanningen die de aanwezigheid van zwarte Piet met zich mee kan brengen. Sinterklaas vond het namelijk veel gezelliger om vergezeld te worden door zwarte Piet, vertelde hij de leidsters. Ouders laten weten dat hun kinderen het als heel natuurlijk ervaren dat Sinterklaas en zwarte Piet samen komen. Ze hebben daar al lang over gehoord, lezen het in boeken en zien het op de televisie.

→ Veranderingen door de opheffing van de gemeente Diepenveen

De opheffing van de gemeente Diepenveen en de overgang naar de gemeente Deventer heeft ook voor de peuterspeelzaal gevolgen. In 1999 en 2000 wordt de peuterspeelzaal nog gesubsidieerd volgens de 'Diepenveense regeling', vanaf 2001 geldt de subsidieregeling van de gemeente Deventer. Die houdt in dat er subsidie ontvangen wordt op basis van de begraoting, dat de ouderbijdrage inkomensafhankelijk is, alleen gekwalificeerde leidsters gesubsidieerd worden en er één leidster is per groep van 14 peuters van 2 tot 4 jaar. Het bestuur besluit dat de peuterspeelzaal zelfstandig blijft en niet overgenomen zal worden door een welzijnsinstelling. Waar nodig worden de leidsters de mogelijkheid tot scholing aangeboden.

In februari 2000 heeft de gemeente Deventer een conceptverordening sociaal cultureel werk opgesteld. Hierin is o.m. opgenomen dat de leidsters van de peuterspeelzaal een 'voor die werkzaamheden benodigde opleiding bezitten'. Twee van de leidsters beschikken hierover, de anderen niet. Wel hebben zij veel ervaring. Het lijkt het bestuur redelijk om leidsters met 10 jaar ervaring ook bevoegd te verklaren. Het animo bij de leidsters om een langdurige cursus te volgen is gering. Ze inventariseren zelf hoe ze zo snel en eenvoudig mogelijk aan een diploma kunnen komen. Ook wordt er in de gemeentelijke verordening uitgegaan van subsidiëring van één leidster per groep van 15 peuters, eventueel bijgestaan door een vrijwilligster. In een reactie hierop laat het bestuur van de peuterspeelzaal weten dat de Diepenveense peuterspeelzaal 'een bijzonder hoge kwaliteit biedt aan de begeleiding van peuters'. Dit wordt grondig onderbouwd met tal van argumenten.

Het bestuur stelt de gemeente voor om voor de Diepenveense peuterspeelzaal de bestaande situatie te handhaven en dit te financieren met een loonkosten-subsidie voor 7 uur per groep en een extra bijdrage uit het budget voor het kwaliteitsbeleid. De ouderbijdrage

Opening van het nieuwe gebouw

Verjaardagen worden altijd uitgebreid gevierd

is inkomensafhankelijk. De hoogte ervan wordt door de gemeente vastgesteld. Dit voorstel wordt niet onmiddellijk door de gemeente afgewezen, temeer omdat de lijnen naar consultatiebureau en huisarts kort zijn en de peuterspeelzaal beschikt over een pedagogisch beleidsplan. In november 2001 gaat de gemeente Deventer akkoord met een groeps-grootte van 18 kinderen, begeleid door twee leidsters. Na enig heen en weer gepraat blijkt dat ook de gebruikelijk opvangtijd van 5 uur per week per groep met één uur overhead akkoord is. De gemeente eist ook dat er een klachtenprocedure komt. Hieraan wordt voldaan.

→ Rondkomen met beperkte middelen

Met hulp van ouders, leidsters en bestuursleden wordt de peuterspeelzaal en het speelmateriaal in goede conditie gehouden. Er worden regelmatig klusdagen georganiseerd en dat gaat door tot de dag van vandaag. Ook werd tot 2005 elk jaar een kledingbeurs gehouden. Van de opbrengst kan extra les- en speel-materiaal aangeschaft worden. Tijdens de speelochtenden worden regelmatig foto's gemaakt door de leidsters. Ouders kunnen die kopen voor iets meer dan de kostprijs. Dit extra geld wordt gespaard om boeken en ander leer- en spelmaterial te kopen. Ook winkeliers en andere dorpsgenoten geven af en toe een geschenk in natura.

→ Herinrichting van het speelplein

In 2004 is de financiële situatie van de peuterspeelzaal zodanig dat er serieus gedacht kan gaan worden over de herinrichting van het speelplein. De leidsters gaan hiervoor een uitgewerkt plan maken. Hier gaat enige tijd overheen. Begin 2006 stuurt de gemeente een lijst, waarin staat aan welke eisen het schoolplein moet voldoen. In 2007 wordt het schoolplein heringericht, mede met hulp van ouders en bestuursleden.

→ Aandacht voor taalontwikkeling

In de peuterspeelzaal wordt veel aandacht besteed aan de taalontwikkeling van de peuters. Er wordt dan

ook enthousiast deelgenomen aan de voorleesdagen die de Openbare Bibliotheek vanaf 2006 organiseert, ook speciaal voor peuters. Ook de overheid heeft aandacht voor de taalontwikkeling, maar dan vanuit een andere invalshoek. Sinds kort dienen de leidsters niet alleen over een adequate opleiding te beschikken, maar moeten ze daarnaast ook slagen voor een door de overheid verplicht gestelde taaltoets.

→ Tijdelijk medegebruik van het gebouw

Maart 2008 begint Landstede gedurende enkele jaren met een BuitenSchoolse Opvang in de peuterspeelzaal Diepenveen. De huurvergoeding die hiervoor betaald wordt, hoeft niet te worden afgestaan aan de gemeente. Er worden afspraken gemaakt over schoonmaak en onderhoud. Zo bekostigt de B.S.O. o.a. het in de was zetten van de vloer in de zomervakantie, een dure en tijdrovende klus.

→ Wet kinderopvang en kwaliteitseisen

In 2004 treedt de Wet Kinderopvang en Kwaliteitseisen Peuterspeelzalen in werking. Hiermee verandert de financiering van het werk. Ouders, werkgevers en overheid betalen mee aan de kosten van de kinderopvang. Onder bepaalde voorwaarden kunnen ouders kinderopvangtoeslag aanvragen bij de Belastingdienst. Deze is inkomensafhankelijk. De gemeente Deventer blijft subsidie verstrekken voor het peuterspeelzaalwerk. Dit stopt in 2012. De peuterspeelzalen moeten dan helemaal zelf voor hun inkomsten zorgen. De ouders betalen een vaste bijdrage voor de opvang van hun peuters. Verder kunnen ze bij de Belastingdienst een 'Kinderopvangtoeslag' aanvragen. Voor degenen die hier geen aanspraak op kunnen maken, bv. omdat ze geen werk hebben of geen belasting hoeven te betalen, koopt de gemeente Deventer 3 á 4 'kindplaatsen' in bij de peuterspeelzaal tegen een vast bedrag. De betrokkenen moeten in ruil hiervoor vrijwilligerswerk verrichten.

30 april viering. Feest met ballonnen en spelletjes

Heerlijk met kleuren werken en spelen met verf

→ Ruim 40 jaar peuterspeelzaal

In 2011 wordt een website voor de peuterspeelzaal en een nieuw logo gemaakt. Bij de viering ter gelegenheid van het 40-jarige jubileum (voorjaar 2015) wordt dit logo door burgemeester Heidema onthuld tijdens eens feestelijke gelegenheid, waarbij de peuters enthousiast meedoen.

De veertig jaar Peuterspeelzaalwerk in Diepenveen ging gepaard met veel strijd van het particuliere initiatief met de gemeentelijke overheid. Deze stelt zich heel lang afzijdig op en noemt het peuterspeelzaalwerk geen overheidstaak en geen te subsidiëren loonvormende arbeid. De angst dat de gemeente voor de kosten op moet draaien was groot. Door de inzet van bestuur, leidsters en ouders zijn steeds weer stapjes gezet naar een betere locatie en betere opvang voor meer groepen. De tijdgeest werkt mee, want de overheid gaat het taakveld herkennen en erkennen, maar stelt tegelijkertijd kostenverhogende regels. Subsidiering kan dan ook niet uitblijven, maar is helaas sinds 2012 beëindigd. De overheidsbureaucratie met spelregels, normen en kwaliteitseisen blijft desondanks een grote rol spelen. Het gaat zelfs zover dat de leidsters met de juiste kwalificatie tegenwoordig alsnog een taaltoets moeten afleggen.

De participatiemaatschappij, waar de overheid de laatste jaren over spreekt leeft zeker ook wat het peuterspeelzaalwerk betreft sterk in het dorp Diepenveen. Vanaf de start is het peuterspeelzaalwerk voor een groot deel mogelijk gemaakt en gedragen door vrijwillige inzet van bestuurders, ouders en leidsters. Juist door hun idealisme, inzet en liefde voor dit werk, is de peuterzaal geworden tot wat het nu is. Een plek waar peuters uit het dorp begeleid door deskundige leiding binnen en buiten kunnen spelen en zich ontwikkelen samen met leeftijdgenoten op een mooie, groene locatie in het vergrijzende dorp Diepenveen.

*Voor recente informatie over de peuterspeelzaal zie: www.peuterspeelzaaldiepenveen.nl

De Komeet

meer dan een patatzaak

Harry Mulder

Ouderen onder ons herinneren zich nog wel de slagerij van Regterschot aan wat nu de Oranjelaan is. Dit pand, dat slager Marten Regterschot in 1912 liet bouwen, bleef tot midden jaren '70 van de vorige eeuw in de familie. Max, de zoon van Marten die na de oorlog samen met zijn broer August de zaak voortzette, had geen opvolger. August was al eerder uit het familiebedrijf gestapt en de zoon van Max (Marten, zoals zijn opa ook heette) wilde het bedrijf niet voortzetten. Daardoor kwam er een einde aan ruim 70 jaar slager Regterschot in Diepenveen (in 1903 was Marten Regterschot al begonnen met onder andere een winkeltje aan de Dorpsstraat).

– Automatiek

Slager Regterschot werd destijds ook bekend door een automatiek te beginnen, in die tijd een noviteit. Annie Regterschot, de vrouw van Max was een ondernemende vrouw en zag er wel brood in om naast de slagerij een automatiek te beginnen. In de jaren 50 werd een uitbouw van de worstmakerij een automatiek. Deze uitbouw heeft ook dienst gedaan als kantoorruimte ten tijde dat er nog geslacht mocht worden. Door veranderingen in wettelijke bepalingen moest op een gegeven moment het slachten plaatsvinden in de daarvoor bestemde slachthuizen. De automatiek aan de Oranjelaan was bij velen favoriet vanwege de verkoop van patat en kroketten. Menigeen zal zich nog wel de tekst binnen op de muur kunnen herinneren: 'Wat een genot, een hartige hap van Regterschot'. De komst van de automatiek bezorgde de familie Regterschot veel werk, van 's morgens vroeg tot 's avonds laat. Vooral in de weekenden werd na middernacht nog de nodige patat door het luikje geschoven of wilden klanten 's nachts nog een kroket uit de muur trekken. Door het vele werk in de slagerij werd de automatiek op een gegeven moment te veel en besloot de familie Regterschot hiermee te stoppen. Vanaf eind jaren zestig werd de automatiek verhuurd aan Leo Eijkelenkamp uit Deventer.

– Trimsalon

Max en Annie Regterschot wilden het wat rustiger aan doen, hun zoon Marten had andere plannen dan het slagersvak in te gaan, waardoor zij in 1971 besloten om de slagerswinkel te verhuren. De huurder was slager Harrie van Schooten uit Eefde, die zelf niet naar

Diepenveen kwam, maar de slagerij liet runnen door Joop Groters uit Brummen. Midden jaren zeventig hield deze slagerij op te bestaan en verkocht de familie Regterschot eind 1976 het pand aan Alex Eijkelenkamp, de broer van Leo. Na een interne verbouwing begon Loes Eijkelenkamp, de vrouw van Alex in de loop van 1977 de honden trimsalon 't mooie huntie'. Gedurende ruim 15 jaar zijn hier allerlei soorten honden gewassen, geknipt en geschoren. Eind 1992 verhuisden Alex en Loes Eijkelenkamp naar de Bevrijdingssweg op de Eikelhof waar de honden trimsalon nog zo'n twee jaar in bedrijf is geweest. In november 1992 werd het pand aan de Oranjelaan 86 verkocht aan de familie Akker die hier nog steeds met plezier woont.

– Een nieuw begin

In 1969 vond een bakkersknecht uit Deventer een nieuwe uitdaging. De 29-jarige Leo Eijkelenkamp, woonachtig in de Van Heemstralaan hoorde van de mogelijkheid om in Diepenveen een automatiek te kunnen beginnen. Leo Eijkelenkamp was bakkersknecht bij bakker Nieuwenhuis in de Nieuwstraat waar hij met veel genoegen werkte, maar hij wilde graag als zelfstandige aan het werk. Het toeval wil dat bakker Nieuwenhuis ook al een automatiek runde, in de Geert Grootestraat. 'Ik vond het een uitdaging om voor me zelf te beginnen. Je moest natuurlijk alles nog opbou-

wen en werkte aanvankelijk vooral om te huur te kunnen betalen, daarom heb ik al vrij snel de automatiek gekocht. Maar ook om dan te kunnen uitbreiden, de ruimte in de automatiek was maar zeer beperkt', zegt een bevlogen ondernemer. 'Het betekende wel lange dagen maken, 's morgens om 10.00 uur begon je al met het maken van de kroketten, nierbroodjes, bami en nasiballen en de salades. Alles werd toen nog met de hand gemaakt, tegenwoordig wordt alles kant en klaar aangeleverd. Regelmatig moesten de vakjes van de automatiek gevuld worden. Er waren 4 rijen van acht vakjes: 2 voor de warme hap, 1 voor de slaatjes en 1 voor het snoepgoed en chips', herinnert Leo zich. In de beginjaren gebeurde het wel eens dat iemand een stokje achter het deurtje van een vakje stopte waardoor de volgende snack dan gratis verkregen kon worden. Naast de snacks uit de automatiek werd ook patat verkocht. Velen zullen zich nog het luik met het belletje herinneren, heel wat kilo's patat zijn er doorheen geschoven. En niet te vergeten de ijsjes, 'Mexicaantje oranje hoed, Caraco ijs geweldig goed' was destijds de reclameleuze. Voor een zak patat of een snack betaalde je toen nog 50 cent, nu is dat 1,5 euro, dus ongeveer zes keer zoveel.

→ Sjakie

In 1971 werd de automatiek vervangen door een lunchroom, waarmee klanten de mogelijkheid werd geboden om ter plaatse iets te nuttigen. In die tijd ontstond ook de naam De Komeet, 'Ik zocht naar een naam voor de zaak, toen mijn zus de suggestie Komeet opperde'. Verbaasd vroeg Leo waar dat nou op sloeg. 'Heel gewoon: kom en eet, kom eten, Komeet', zei ze.

Terugdenkend aan het verleden zegt Leo: 'Eerder kwamen sommige mensen regelmatig eten of organiserden hier een etentje met vrienden of collega's; we gaan eten bij Sjakie, hoorde je dan. Mensen noemen mij Sjakie omdat ik vroeger blijkbaar veel op Sjaak Swart leek, de voetballer van Ajax'. Er werd toch al veel over voetbal gesproken in de zaak aangezien Leo een liefhebber is van deze sport. Tot zijn 29e heeft hij gevoetbald bij Helios, daarna vond Leo het risico van blessures te groot, aangezien hij toen net begonnen was als zelfstandige. Uiteraard stond hij er niet alleen voor in de zaak en had een goede hulp aan Nico Ganzeboom. 'Hij was mijn eerste hulp en heeft hier tien jaar gewerkt. Zo'n hulp is onmisbaar, aangezien je 's morgens al druk was met de voorbereidingen en de zaak tot 's nachts twaalf uur geopend was'.

→ Elly

Leo was vrijgezel, totdat hij in 1980 tijdens een dagje uit in Harderwijk Elly Driehuis ontmoette. Elly, geboren Amsterdamse, woonde toen met haar ouders in Harderwijk waar ze een patatzaak runde. Leo kwam binnen, bestelde een frikandel speciaal en zag tot zijn verbazing dat deze in zijn geheel werd geserveerd. 'De frikandel dient in de lengte doorgesneden te worden', zei Leo, waarop Elly hem uitnodigde om maar even achter de toonbank te komen en het voor te doen. Aldus geschiedde en de vonk sloeg over. Na verloop van tijd verhuisde Elly naar Diepenveen, aangezien de patatzaak in Harderwijk gehuurd was en De Komeet al eigendom was van Leo. Elly en Leo trouwden in 1980 en lieten hun huis bouwen bovenop de lunchroom. Ze hebben drie kinderen: Ellen, Leo en Ronald en inmiddels zes kleinkinderen. Voor Elly was het de eerste tijd toch wel eventjes wennen hier in het Sallandse, vooral het verschil in dialect zorgde weleens voor onbegrip. 'Sommige klanten wilden niet door mij geholpen worden en vroegen dan om Sjakie'. Er zijn mensen die eerst 'de kat uit de boom wilden kijken'. Elly, die jarenlang aan het Veluwemeer had gewoond, moest ook wennen aan al het groen hier in het oosten des land. 'Toen ik nog maar net in Diepenveen woonde kon ik alle bomen wel omzagen: al dat blad in het najaar, je bleef maar vegen', zegt Elly. 'Dat vegen was ze niet gewend', vult Leo lachend aan.

→ Een begrip

Al vrij snel was Elly ingeburgerd, net zoals de naam van hun lunchroom De Komeet. Voor veel mensen was deze locatie een sociale ontmoetingsplaats of een vaste stop tijdens een fietstochtje. Vooral in de weekenden kwamen gezinnen met kinderen even een patatje of ijsje halen bij Sjakie. Ook kinderfeestjes werden hier gevierd, vaak op de woensdagmiddagen als zij vrij waren van school. 'Vroeger kwamen sommige mensen wel een paar keer in de week, dat werd later

toch wel iets minder. Mensen gingen toch iets meer op hun gezondheid letten, gingen bewuster met voedsel om', verklaart Elly. Met veel klanten werd in al die jaren een goede band opgebouwd en werden de laatste nieuwtjes uitgewisseld, zowel leuke als minder leuke gebeurtenissen. Zaken van meer persoonlijke aard kwamen wel eens aan de orde, bijvoorbeeld wanneer een familielid of goede kennis ernstig ziek of overleden was. Zo was er ook het contact met twee zusters uit Apeldoorn, zij kwamen met de trein naar Deventer en huurden daar fietsen om vervolgens hier in Diepenveen het graf van hun ouders te onderhouden. Op de terugweg gingen ze wat eten bij de Komeet en konden hier hun hart luchten over van alles en nog wat.

'Er waren klanten van wie je wist wat ze zouden gaan bestellen, zo goed kende je ze al. Dan zaten bijvoorbeeld de kroketten al in het frituur nog voordat ze besteld waren', zegt Leo. 'Ook wist je van sommige klanten dat ze zoutloos of zacht gebakken patat wilden hebben', vult Elly aan. 'Zo maak je van alles mee, ik kan me een klant herinneren die vier kroketten bestelde maar ze niet heeft meegenomen. Toen de bus naar Deventer hier voor de zaak stopte, was hij opeens verdwenen, zo'n grote haast had hij'.

Klantvriendelijkheid is natuurlijk een vanzelfsprekendheid. Mensen van allerlei pluimage kwamen over de vloer van De Komeet, van 'arm tot rijk'. 'We gaven onze gasten ook de keuze of ze het eten op een bord geserveerd wilden hebben of gewoon 'patat in het bakkie', onze zaak was voor ieders portemonnee'.

→ Voetbal en Kristy

In al die jaren hadden Leo en Elly enorm veel steun aan het personeel dat ze in dienst hadden. Eén van hen was de Diepenveense Kristy van Tongeren die hier als 14-jarige scholier vanaf 2006 haar zakcentje verdiende. Toen ze zes jaar later een contract aangeboden kreeg om te werken in de thuiszorg nam ze met pijn in 't hart afscheid van een periode waarin ze veel heeft geleerd. 'Leo en Elly stonden altijd voor mij klaar, we hadden een heel goede band en het was altijd gezellig', zegt Kristy. 'Van hen heb ik veel meegekregen, verantwoordelijkheid geleerd, omgaan met mensen en het leren werken in een team. Soms was het hard buffelen: iedere avond schoonmaken en afwassen, alles nog ouderwets met de hand. Doordat we een bepaald systeem van werken hadden (ieder had zijn eigen taak) waren we zo op elkaar ingespeeld, dat er nog genoeg tijd was voor een geintje, we hebben wat afgelachen', zegt Kristy glunderend. Dat Leo een liefhebber is van de voetbalsport weet natuurlijk iedereen die hem kent

en dat zijn er velen. Vooral op de zondagen stond de televisie in de zaak afgestemd op deze sport, daardoor hoefden de klanten niets te missen van de laatste stand van zaken. Maar, o wee als iemand de uitslag al vertelde terwijl de uitzending nog bezig was. Kristy vervolgt lachend: 'Zondagavond, stipt om zeven uur ging de tv aan voor het eredivisievoetbal. Leo wilde niet gestoord worden en beslist de uitslag nog niet weten. We zaten wel eens te plagen en dan vroeg Elly hardop aan mij of ik de uitslag al gehoord had. We hebben alle drie een eigen favoriete club, Elly is als Amsterdamse natuurlijk voor Ajax, Leo is fan van Go-Ahead Eagles en ik ben voor FC Twente. Als de Eagles thuis speelden, dan moest Leo erbij zijn en vroeg hij: 'Kristy, je bent er vrijdag toch wel hè, want dan ga ik met Ronald naar de Eagles toe'. In de week voorafgaand aan een wedstrijd van de Eagles kon je de uitslag voorspellen en opschrijven in een poule, de winnaar kreeg van iedereen een pilsje. Het kon natuurlijk niet uitblijven dat Leo als voetballiefhebber ook de Diepenveense voetballers zou ondersteunen. Ongeveer twintig jaar is het 1e voetbalteam van DSC gesponsord geweest door De Komeet. Leo heeft toen de afspraak gemaakt met de jongens dat hij van diegene die 3 goals maakte in 1 wedstrijd de schoenen zou poetsen. Dat is ook zeker gebeurd, bovenop de tafel in de kantine van het clubhuis zat Leo schoenen te poetsen. Af en toe, bij een thuiswedstrijd van het eerste team, kwam Leo de kleedkamer binnen om de jongens middels een peptalk aan te moedigen. 'Het was altijd heel gemoedelijk', vervolgt Kristy haar verhaal. 'Op Koninginnendag was het dubbel feest; natuurlijk, de Koningin was jarig, maar het was ook mijn verjaardag. Dat wilde niet zeggen dat ik vrij was, er moest gewoon gewerkt worden. Leo en Elly zorgden voor oranje tompoezen en regelmatig kwamen vrienden al zingend binnen om mij te feliciteren, heel gezellig'.

→ Medewerker Harry Broekhuis

Een andere Diepenveener die jarenlang samengewerkt heeft met Leo en Elly is Harry Broekhuis. Als 15-jarige tiener begon hij hier zijn geld te verdienen en bemerkte al gauw dat hij zich bij Leo en Elly thuis voelde. Aanvankelijk werkte Harry naast de weekenden hier ook op doordeweekse dagen maar doordat hij in Zwolle ging studeren was dat niet meer te combineren. Collega's die Harry zich nog kan herinneren waren Peter Wagenvoort, Peter Pennekamp (de broer van Matthijs) en Paul Eijkelenkamp (de neef van Leo). 'In al die zeven jaar dat ik hier gewerkt heb,

heb ik veel collega's zien komen en gaan. Dit werk wordt vaak onderschat, men denkt 'dat doe ik wel even'. Maar er komt veel meer bij kijken dan alleen maar patat bakken. Je moet meerdere klanten tegelijk kunnen helpen. Daarvoor hadden we een foefje: we plakten de kassabon aan de toonbank ter hoogte van waar de klant stond of schreven een kenmerk van de klant op de bon, bijvoorbeeld man met snor of vrouw met bril. Ook aan het bedrag konden we meestal wel zien bij welke klant die paar kroketten hoorden die al klaar lagen op de oven of wie er mayonaise bij moest hebben, om maar een paar voorbeelden te noemen', zegt Harry. 'Je moest ook stressbestendig zijn, vooral op de zondagen tussen 3 en 8 uur. Als het warm weer was en veel mensen op Bussloo hadden gelegen en later in de avond hier kwamen om wat eten te bestellen, dan waren sommigen niet alleen verbrand door de zon maar ook aangebrand, ongeduldig. Die mensen vroegen dan waarom het zo lang duurt en beseffen dan niet dat meer klanten geholpen worden en wij de hele dag al druk bezig zijn', legt Harry uit.

→ Herinneringen

In 1980 heeft Harry ook de grote verbouwing mee-gemaakt. Bovenop de zaak werd het woonhuis van Leo en Elly gebouwd en er kwamen andere ovens en vitrines in de zaak. Ook de werkwijze werd anders. 'Toen Elly in de zaak kwam, werd de werkwijze wat zakelijker, Elly zag meteen dat deze aanpassing nodig was. Immers, zij had al de nodige ervaring in dit werk', zegt Harry die meteen aangeeft dat het zakelijke gezien moet worden in de zin van meer duidelijkheid. 'De komst van Elly gaf ook een bijzondere sfeer, hoe druk het ook was, zij nam altijd de tijd voor een praatje. Elly is een 'warm mens' met het hart op de goede plaats,

ze gaf je het gevoel dat je deel uit maakte van hun gezin. Voorheen aten we wat we ook verkochten, maar toen Elly in de zaak kwam kookte ze ook voor ons'. Op de vraag of Harry zich nog bijzondere momenten kan herinneren vertelt hij: 'In 1980 beleefden we de troonswisseling tussen Juliana en Beatrix. Leo, die nogal koningsgezind is en die dag iets te diep in het glaasje had gekeken, kwam wel erg vrolijk in de zaak. Die dag was ik vrij totdat ik opgebeld werd door mijn collega Peter Wagenvoort of ik alsjeblieft kon komen. We hebben Leo maar naar huis gestuurd, een zotte situatie als je als tiener je baas naar huis stuurt', zegt Harry lachend.

Een andere anekdote die Harry zich nog kan herinneren betreft een vrouw afkomstig van het woonwagencampje achter Auping. 'Iedere week kwam zij lopend naar De Komeet, bestelde een bal gehakt met mayonaise en twee kratten bier. Toen hadden de kratten nog geen handvat in het midden en moest je de kratten aan de zijkanten vasthouden. Voor deze ongetwijfeld sterke vrouw geen probleem, ze sjouwde er gewoon mee weg. Ze betaalde altijd meer dan nodig was en wilde dat ik de fooi in eigen zak stak. Ik geef jou de fooi en niet de baas, zei ze ieder keer'.

→ Respect

Harry Broekhuis wil nog benadrukken dat hij veel geleerd heeft van Leo en Elly, iets waar hij nu nog profijt van heeft. 'Leo kon met relatief weinig mensen een grote hoeveelheid werkzaamheden verrichten, gewoon door te investeren in zijn mensen. Er was altijd ruimte voor discussie, want het motto was: eerst uitpraten en dan verder, kortom, respectvol met elkaar omgaan'. Toen Harry later een vakantiebaantje op Terschelling had en het verschil ervoer in werkwijze, moest hij toch met weemoed terugdenken aan zijn tijd in De Komeet.

→ Avondfietsvierdaagse

Vanaf midden jaren tachtig vond ieder jaar de start van de avondfietsvierdaagse plaats bij De Komeet. Deze activiteit wordt al zo'n 40 jaar georganiseerd door buurtvereniging 'De Vossebelt'. Aanvankelijk werd gestart vanaf café Niemeijer aan de Oranjelaan, voorheen cafe Bloemendaal, waar later onder andere 'Het Wapen van Diepenveen' was gevestigd. Henk Brilleman kan zich dat nog wel herinneren: 'De eerste tien jaar zaten we achter in het zaaltje bij Arie Niemeijer waar de deelnemers zich konden inschrijven. Ik zat daar samen met Harm Mulder en An Broekhuis-Bonte namens de buurtvereniging.

Toen café Niemeijer ophield te bestaan werd De Komeet het startpunt voor de fietsvierdaagse'. Fred Schutte, de huidige voorzitter van de buurtvereniging, vult aan: 'Al die jaren hebben we met veel plezier daar gezeten. Het was traditie dat op de laatste dag van de fietsvierdaagse alle vrijwilligers naar De Komeet kwamen om daar gezamenlijk het evenement af te sluiten. Ook Leo en Elly Eijkelenkamp kregen een herinneringsmedaille en dat heeft er voor gezorgd dat hun kleinkinderen nu ook meefietsen. Het was in al die jaren een grote happening en ter compensatie van kwijtgeraakte energie werden menig patatje, snack dan wel ijsje genuttigd om dit te compenseren'. Toen de buurtvereniging 40 jaar bestond zijn zij na één van de reisjes met de kinderen naar De Komeet geweest om onder het genot van een patatje en andere versnaperingen de dag af te sluiten. Ook heeft de buurtvereniging met alle mensen die meegeholpen hebben met het inzamelen van oud papier de laatste jaren het seizoen onder het genot van een drankje op het terras aldaar afgesloten.

→ **Gehaktballen**

'Goede, grote gehaktballen', zijn de woorden die je menigeen hoort uitspreken wanneer je mensen vraagt naar hun herinnering aan De Komeet. Henk Brilleman vertelt: 'Van jongs af aan kwamen we met onze vriendengroep hier regelmatig wat eten. De vriendengroep bestond uit Jan Hutteman, Jan Riezebos, Henk Jolink, Gerrit Gerrits en ik. Als we terugkwamen uit de stad dan gingen we bij Regterschot nog wat eten, de automatiek was altijd open. Tenminste, als we geluk hadden zat er nog wat in', lacht Henk.

Ook kwam de vriendengroep regelmatig op de zondagen in De Komeet. 'Eerst gingen we voetbal kijken, in die tijd lagen de voetbalvelden nog achter de Molenweg waar nu de Crommelinlaan is. Daarna een pilsje drinken bij Niemeijer en dan de straat over naar Sjakie om te genieten van zijn zelfgemaakte gehaktballen. Bij het voetbalveld had je toen nog geen kantine, een klein hokje waar je wat snoepgoed kon kopen was het enige. Dus gingen we gewoon naar het dorpscafé en daarna hoefden we alleen maar het kruispunt over te steken voor een lekkere hap bij De Komeet".

→ **Lunchroom Matthijs**

De pensioengerechtigde leeftijd was al ruimschoots gepasseerd toen Leo en Elly medio 2013 besloten om te stoppen met hun lunchroom. Dankbaar zijn zij dat ze dit werk zo lang hebben mogen doen:

'De laatste jaren hoefden we niet, maar we mochten. Als je moet stoppen is het een ramp, als het mag is het een zegen'. Het betekende niet het einde voor de Lunchroom. Op een gegeven moment meldde Matthijs Pennekamp zich die als jonge ondernemer graag een eigen zaak wilde runnen. 'Matthijs heeft als tiener bij ons gewerkt dus we kennen hem en dat gaf ons dan ook een vertrouwd gevoel. We gunden Matthijs de mogelijkheid om hier een eigen zaak te beginnen en hebben daarom de lunchroom aan hem verhuurd', motiveert Elly de keuze voor Matthijs.

Voor Matthijs Pennekamp een uitdaging om een zaak te runnen waarin hij op jonge leeftijd al gewerkt had. 'In 1985 begon hier mijn arbeidsverleden, het eerste weekendbaantje bij de plaatselijke cafetaria. Als opvolger van mijn oudere broer die in dienst moest, werd ik klaargestoomd om Leo en Elly in de weekenden te helpen', zegt Matthijs. Vooral op de vrijdagavonden en zondagmiddagen werd een beroep op hem gedaan. 'Die tijd was echt een goede leerschool voor mij', zegt de jonge ondernemer, die benadrukt dat je gewezen werd op je verantwoordelijkheden en dat je ervoor zorgde dat je ze nakwam. 'Een kwartier voor aanvang van de werkzaamheden aanwezig zijn was heel normaal, je haalde het niet in je hoofd om te laat te komen. Ik kan niet anders zeggen dan dat ik tot op de dag van vandaag nog steeds profijt heb van de discipline waarmee Leo en Elly hun zaak draaiende hielden.

Jaren later ben ik weer terug op de plek waar het voor mij allemaal begon'. Op 1 april 2014 was de sleuteloverdracht en twee weken later opende de oud-medewerker, nu als zelfstandige, de deuren van 'Matthijs Lunchroom'.

Protestantse Vrouwengroep Diepenveen

Ben Droste

De Protestantse Vrouwengroep Diepenveen heeft dit voorjaar haar tachtigjarig bestaan gevierd. Het archief van deze vereniging is vastgelegd in van lijntjes voorziene schriften en boekjes. Hier wordt in alle eenvoud met de pen geschiedenis geschreven. Het is geen verslag van hemelbestormende daden en opwindende gebeurtenissen. Niettemin beslist de moeite waard. Samengevoegd zouden de levenslopen van de vele verenigingen die een dorp als Diepenveen rijk is een gedetailleerd beeld opleveren van een gemeenschap in ontwikkeling. Om te voorkomen dat een rijk fragment van het zich ontplooiend vrouwelijk deel van die gemeenschap in het vergeetboek raakt, volgt hieronder een schets van wat begon onder de naam 'Hervormde Vrouwengroep Diepenveen'.

→ Het begin

In het voorjaar van 1935 nodigde de echtgenote van dominee Ter Haar een zestal vrouwen uit voor een overleg bij haar aan huis - dat wil dus zeggen op de pastorie van de Hervormde Kerk te Diepenveen. Ter plekke werd besloten om een Hervormde Vrouwen Groep op te richten. Kort daarop, 3 juni 1935, werd tijdens een bijeenkomst met achttien geïnteresseerden in de 'leerkamer' dit besluit bevestigd en het eerste bestuur gekozen. Mevrouw Ter Haar werd presidente, mevrouw Wiegman secretaresse en mevrouw Grievink penningmeesteresse.

In die tijd was het heel gebruikelijk dat een domineesvrouw initiatieven ontwikkelde om de dames van dezelfde kerkelijke snit te verenigen. Het sprak toen vanzelf, dat zij niet alleen het initiatief maar ook als 'presidente' de leiding nam. Dat was zo vanzelfsprekend dat mevrouw Ter Haar resoluut werd tegengesproken, toen zij op de jaarvergadering van 1938 voorstelde dat bestuursleden niet meer direct herkozen konden worden. 'Alles goed en wel maar dat geldt niet voor de presidente', was het antwoord. Pas toen haar man na drieëntwintig jaar in 1958 elders tot predikant benoemd werd, liet de vereniging haar gaan. Daarbij werd aangetekend: "Zoo hoort deze periode van vriendschap en samenzijn tot het verleden, hetgeen ons allen zeer spijt om reden dat ze onze bijeenkomsten steeds zoo boeiend wist te leiden".

Geen wonder dat ook de echtgenotes van de twee opvolgende predikanten, de dames Nortier en Knorth,

Deze foto is waarschijnlijk gemaakt in 1955. De groep bestond toen twintig jaar. De presidente mevrouw Ter Haar zit in het midden achter de tafel. De man op de laatste rij onder de plant is haar echtgenoot dominee Ter Haar.

hartelijk als presidente begroet werden. In 1976 zal met onderdrukte spijt worden genoteerd dat de echtgenote van weer een nieuwe dominee voor de eer bedankt. Vanaf dat moment zal een gewoon kerklid de voorzittershamer hanteren

→ Een groeimodel

Eerst in 1992 kreeg de vereniging door notariële vaststelling van statuten een officiële status (aanleiding was het fiscale voordeel bij het aanvaarden van een nalatenschap waarvoor het bezitten van een rechtspersoon nodig bleek.) Tot dat moment had men zich prima beholpen met onderlinge afspraken. In die statuten valt een verschuiving in de doelstelling te lezen. Op voorstel van de eerste presidente was in 1935 gekozen voor: "gezamenlijke steun verlenen aan de Nederlands Hervormde kerk en door bijbeluitlegging geestelijk op een hoger niveau trachten te komen". De statuten van 1992 omschrijven het doel aldus: "de bevordering van de geestelijke, maatschappelijke en culturele vorming van de vrouw, en de versterking en verdieping van het besef te horen tot de Kerk van Christus".

In de praktijk werd die geestelijke, maatschappelijke en culturele vorming van meet af aan meegenomen. Ook wie vrouwen in kerkelijk verband bijeenbrengt, zich bewust maakt van hun eigenwaarde als vrouw, oppoort om diensten aan de samenleving te verlenen en deugdelijk informeert over wat er in de wijdere wereld te koop is, levert een bijdrage aan de vrouwenemancipatie. Dat gaat ook op voor de Hervormde Vrouwengroep Diepenveen. Bijbeluitleg werd al snel aangevuld met gesprekken over maatschappelijke en culturele onderwerpen, en de 'buitenwereld' werd binnengehaald.

Groepsfoto uit 1993, gemaakt bij gelegenheid van het jaarlijks uitstapje. Voorzitster Ada van de Brink is de zittende dame met zonnebril rechts op deze foto.

Een voorbeeld van dat laatste is de bazaar annex verloting ten bate van 'eigen kerkvolk'. Deze werd stapsgewijs uitgebouwd tot een grootschalige rommelmarkt annex veiling waarvan de opbrengst tot op de dag van vandaag ook andere goede doelen dan de hervormde kerk dient en die een verbindende factor vormt in de dorpsgemeenschap.

→ **Verdieping en vermaak**

De tweewekelijkse bijeenkomsten krijgen al in het eerste jaar een vast stramien. Om te beginnen wordt er geestelijk voedsel genuttigd in de vorm van gebed, zang, bijbellezing en overdenking. Dit deel wordt 'de liturgie' genoemd. Na een koffiepauze - waarbij getuige de notulen vrijwel altijd een feestelijke traktaat - volgt het wereldse deel: een activiteit, een inleiding, voorlezen uit een boek of een spel. Voor spelen was er de eerste jaren overigens nauwelijks tijd, want toen werd er vooral verwoed gehaakt en gebreid om geen nee te hoeven verkopen op verlotingen en bazaars. Regelmatig wordt in schuinschrift gemeld: "er is weer hard gewerkt".

Geleidelijk verschoof in dat tweede gedeelte van de bijeenkomsten het accent naar het behandelen van maatschappelijke en culturele onderwerpen. In latere jaren zelfs zo drastisch dat er aan de tweewekelijkse reguliere bijeenkomsten handwerkmiddagen werden toegevoegd om de productie voor bazaar of rommelmarkt op peil te houden. Mevrouw Ter Haar daagde de leden uit, niet alles aan het bestuur over te laten, maar ook zelf onderwerpen aan te dragen en in te leiden. Soms schroomde ze niet om de leden huiswerk mee te geven, hetgeen de notuliste op een keer de ontboezeming "die arme hersens van ons" ontlokte. De onderwerpen die door inleiders van buiten aan de orde werden gesteld waren zeer divers. Soms behels-

den ze een rondje rond de kerk zoals de herkomst van de bijbel, het werk van een predikant, het boeddhisme, de islam en de vrouw in het ambt. Meestal raakten ze de maatschappij en de cultuur, en daarbij werd ook een precair onderwerp als abortus grondig bediscussieerd.

Haken, borduren en breien was in de beginjaren naast werk tevens een vorm van ontspanning, zeker als het in groepsverband gebeurde. Maar toen het aan dit front rustiger werd wist men zich op de bijeenkomsten ook prima te vermaken met ander werk en met spelletjes als quiz en bingo. Heel veel vrouwen waren in die tijd de meeste uren van de dag alleen en er was dus weinig nodig om het samen gezellig te maken. Gezelligheid was meer dan tijdsvulling; wanneer men elkaar jarenlang regelmatig en intensief ontmoet, krijgt men een hechte band met elkaar, andermans lief en leed wordt deel van je eigen leven. Opvallend is dan ook het aantal regels dat besteed wordt aan verjaardagen, kroondagen in het huwelijk, ziekte en overlijden. Veel pagina's zijn vol gepend met gedetailleerde verslagen van de gezamenlijke vieringen van Pasen, Kerstmis en Sinterklaas. Een stichtelijk woord en een lied uit de kerkelijke gezangbundel werd daarbij niet uit de weg gegaan, maar de gezelligheid wordt breed uitgemeten.

Dat de factor vermaak een grote rol speelde blijkt wel uit het genotuleerde feit dat men in latere jaren gezamenlijke fietstochten maakte en naast de reguliere tweewekelijkse sessies gezelligheidsbijeenkomsten bij leden thuis ging houden.

Ook vermaak met een educatieve onderlegger werd niet geschuwd. In 1948 worden de Diepenveense dames reislustig. Het eerste uitstapje naar de emailleerfabriek Edy en de Heilige Landstichting (let op de combinatie van wereld en kerk) bevalt zo goed dat dit het begin wordt van een traditie. De animo voor dit jaarlijkse uitstapje was zo groot dat er in 1950 een reiskas werd ingesteld en dat in 1953 het voorstel van de toch hooggewaardeerde presidente mevrouw Ter Haar om het uitstapje te combineren met de toogdag werd verworpen.

→ **In breder verband**

Bij de start was de hervormde vrouwengroep in Diepenveen een puur lokaal gebeuren; elders waren ook wel soortgelijke initiatieven genomen, maar de groepen hielden geen contact met elkaar. Dat veranderde toen in 1946 de landelijke vereniging HVG (Hervormde Vrouwen Groep) werd opgericht en vanuit het landelijk bureau van deze vereniging Provinciale Commissies

en Regionale Kringen in het leven werden geroepen. In 1952 liet ook de Diepenveense groep zich in dit verenigingsverband opnemen en sindsdien stelde men met de regelmaat van de klok delegaties samen om landelijk, provinciaal en regionaal mee te praten en te kijken wat men van anderen kon leren. Er werd deelgenomen aan kadertrainingen en van de schriftelijke ondersteuning die het landelijk bureau van de HVG bood werd graag gebruik gemaakt, onder meer om het liturgisch gedeelte van de bijeenkomsten vorm te geven. In de loop van de jaren slonk het ledental van de HVG echter zodanig dat het hoofdbestuur zich in 2006 gedwongen zag het landelijk bureau op te heffen en te stoppen met het blad 'de Fakkelt'. De meeste provinciale besturen haakten toen eveneens af, maar het bestuur van de HVG Overijssel volgde dat voorbeeld niet. Het nam zich voor - mits de afdelingen hun jaarlijkse afdracht van twee gulden per lid aan de landelijke HVG naar de provinciale HVG zouden overhevelen - de provinciale bijeenkomsten en kadertrainingen door te zetten en enkele keren per jaar een nieuwsbrief met informatie en materiaal voor de lokale ledenbijeenkomsten te laten verschijnen.

De reactie vanuit Diepenveen is in de verslaglegging van de bijeenkomsten niet terug te vinden, maar uit enkele kostenposten in de financiële jaarverslagen (contributieafdrachten en deelname aan bijeenkomsten elders) valt te concluderen dat die positief was. Het valt echter op dat in de vergaderverslagen sindsdien slechts heel incidenteel iets vermeld wordt over 'het grotere verband'; blijkbaar trok men zich geleidelijk aan terug op eigen erf. In 2014 is ook de provinciale HVG opgeheven en de regionale Kring behoort inmiddels eveneens tot het verleden. De Protestantse Vrouwengroep Diepenveen staat weer volledig op eigen benen.

→ Niet voor eigen gewin

Het eerste deel van de doelstelling die mevrouw Ter Haar de vrouwengroep meegaf 'gezamenlijke steun verlenen aan de Nederlands Hervormde Kerk' was vermoedelijk spiritueel bedoeld, maar is door dames vanaf het begin ook stoffelijk ingevuld. Waarschijnlijk speelde daarbij een rol dat de groep gratis huisvesting kreeg, eerst in een bijruimte van het kerkgebouw en vanaf 1957 in de Notenhof - de in dat jaar geopende ontmoetingsruimte van de hervormde gemeente Diepenveen. Wie de verslagen van de bijeenkomsten doorploegt kan de indruk krijgen dat de ijver om die gastvrijheid te belonen een lichte goudkoorts in de groep heeft opgewekt.

Het begon met het in eigen kring bij opbod verkopen van de eigenhandig vervaardigde artikelen, van gehaakte spreien tot gebreide sokken. In 1937 vatte men het idee op om een bazaar te organiseren ten bate van de kerkrestauratie. Hiervoor deed men - na een pittige interne discussie - met succes een beroep op het bestuur van Christelijke Belangen (een kortdurende afsplitsing van de hervormde gemeente in Diepenveen!) om hiervoor hun thuisbasis, het Gebouw Christelijke Belangen aan het Slingerbos, ter beschikking te stellen. Het jaarverslag 1937 maakt er geen geheim van, dat dit tevens een poging was om 'toenadering te krijgen' en geeft in bedekte woorden te verstaan dat dit ook gelukt is. Deze eerste bazaar annex verloting trok grote belangstelling en bracht elfhonderd gulden op, in die tijd een enorm bedrag. Dit succes smaakte naar meer, maar het werd 1941 voordat er opnieuw een 'verkoopdag' plaatsvond; nu vanwege de oorlogsomstandigheden noodgedwongen kleinschalig. In de daarop volgende oorlogsjaren waarin alles op de bonning, bracht ieder voor zich werk van huis mee om aan de slag te blijven en moest men volstaan met bescheiden schenkingen aan de kerkvoogdij. Pas in 1947 konden er weer voldoende 'grondstoffen' voor het handwerk bijeengeschaapt worden om een bazaar te organiseren. Dit keer werd de basis verbreed door de inschakeling van diverse jeugdverenigingen en was de opbrengst bestemd voor De Alerdinck, een centrum voor de jeugd en voor conferenties van de Nederlands hervormde verenigingen. Ergens in de jaren daarna moet de bazaar de initiatiefnemers boven het hoofd gegroeid zijn. Hij groeide uit tot een heuse rommelmarkt en op die markt werd het werk van dameshanden in toenemende mate aangevuld met ingezamelde spulletjes. In 1973 werd een afzonderlijke rommelmarktcommissie geformeerd. Over dat jaar bevat het archief geen notulen, het valt af te leiden uit de notulen van 13 december 1983 waarin een vaste hand geschreven heeft: "De presidente deelt mede dat het bestuur of commissie van de Rommelmarkt besloten heeft om, na tien jaar dit werk gedaan te hebben, dit weer aan de Hervormde Vrouwen Groep terug te geven. Getracht zal worden in samenwerking met de Kerkeraad en de Kerkvoogdij een nieuwe commissie te vormen en zoo mogelijk op de oude voet verder te gaan". Klaarblijkelijk is dat uitstekend gelukt, want mede dankzij de medewerking van de grondleggers is de rommelmarkt tot op de dag van vandaag een begrip in Diepenveen en wijde omgeving. En naast de kerkgenootschappen die in Diepenveen vertegenwoordigd zijn profiteren vele andere bestaande en

Groepsfoto bij de viering van het 65-jarig bestaan in 2000. De knielende dame links vóór is de toenmalige voorzitter Jes Lammers. De dame links met bontkraag is mevrouw Knorth.

nieuwe goede doelen van het initiatief dat een groepje hervormde vrouwen in 1937 nam.

Met de bazaar en later de rommelmarkt werden en worden aanzienlijke sommen bijeengehaald. Kleiner van omvang maar niet te versmaden waren de opbrengsten van acties onder de leden zelf zoals de Amerikaanse verkopen, de verlotingen van restanten van de bazaar of rommelmarkt en de collectes met de naam 'het kleinste muntje'. Met de regelmaat van de klok hebben de leden blijmoedig in eigen buidel getast en zijn ze bovendien als collectant voor inzamelingsacties van anderen de straat op gegaan. Hun jacht op geld voor anderen verspreidde een aangename geur.

→ In het voorbijgaan

Op 3 juni van dit jaar bereikte de Protestantse Vrouwengroep Diepenveen zoals gezegd de gezegende leeftijd van tachtig jaar. Het mag niet verbazen dat de feesteling een beetje buiten adem geraakt is. Jonge vrouwen, ook die van protestantse huize, zoeken hun heil en vertier nu vaak elders. Buiten de kerken zijn de mogelijkheden voor hen om zich te verenigen inmiddels zo fors toegenomen dat de behoefte om

elkaar ook buiten het kerkgebouw in kerkelijk verband te ontmoeten aanzienlijk geslonken is. In de dertiger jaren van vorige eeuw waren vrouwen, en zeker de jongere vrouwen op het platteland, aan huis en haard gebonden. De toen nog overal bloeiende kerkgemeenschappen boden velen de welkome gelegenheid om op gezette tijden even de schort af te doen en samen te scholen met lotgenoten. Uiteraard met gebed en met de bijbel op tafel. Maar zoals de verslagen van hun bijeenkomsten laten zien keek men steeds vaker ook door het raam om de veranderingen in de buitenwereld te volgen. Daardoor schurkte de kerkelijke vrouwenvereniging op een nuttige wijze aan tegen de vrouwenbeweging; het woord vrouwenemancipatie is in de geraadpleegde notulen niet te vinden maar de inhoud wel degelijk. Eind van het liedje is wel dat organisaties zoals de Protestantse Vrouwenvereniging Diepenveen wellicht aan het laatste couplet begonnen zijn. Laatstgenoemde telt nu nog zestien leden en de vraag 'hoelang gaan we nog door?' is gevallen. Een goede reden om nu en hier te noteren dat het voorbijgaan geen oordeel over wat voorbijging inhoudt.

Werkgroep kleine monumenten i.o.

Inke Mensink

Er is een begin gemaakt met een nieuwe werkgroep van de Historische Vereniging, de werkgroep Kleine monumenten. Dit keer kwam de aanzet daartoe niet uit de Historische Vereniging zelf, maar nam de afdeling Archeologie van de gemeente Deventer daartoe het initiatief. Zij zijn begonnen met het volgens een vaste systematiek beschrijven van de kleine monumenten in de hele gemeente Deventer.

Een klein monument wordt omschreven als een herinneringsteken van voor 1970, dat openbaar toegankelijk is, of in ieder geval goed zichtbaar is vanaf de openbare weg, en dat geen compleet gebouw is of een enkele boom. Het is de bedoeling dat de historie van het kleine monument wordt achterhaald en beschreven op de door de afdeling archeologie van de gemeente Deventer vastgestelde wijze. Vanuit de afdeling archeologie van de gemeente Deventer, geleid door stadsarcheoloog Bart Vermeulen, heeft Jan van Bussel, als vrijwilliger werkzaam bij die afdeling, contact gezocht met de Historische Vereniging, met het verzoek een overzicht te maken van de kleine monumenten binnen het werkgebied van de Historische Vereniging Diepenveen. Deze vraag is terechtgekomen bij de Foto Archief Groep en zij hebben een eerste voorlopige lijst opgesteld. Het is de bedoeling dat anderen hiermee verder gaan. Als eerste stap hiertoe zal vanuit het bestuur de foto-onderzoek groep benaderd worden met de vraag of zij interesse en mogelijkheden hebben om de inventarisatie en beschrijving van de kleine monumenten op zich te nemen. Weet u nog andere objecten, of wilt u meewerken in de werkgroep kleine monumenten i.o., laat het weten aan het bestuur. Het onderwerp kleine monumenten leeft al in het dorp en dus ook bij de Historische Vereniging. Zo is een werkgroep van dorpsgenoten elke woensdagmiddag actief bezig met het opknappen van de graven op het kerkhof aan de Roeterdsweg. Het bestuur van de Historische Vereniging heeft deze werkgroep 250 euro toegezegd als bijdrage om het grafmonument van dokter Muijs -een klein monument- op te knappen.

Hiernaast volgt de voorlopige lijst van kleine monumenten, zoals die door de Foto Archief Groep is opgesteld:

- monument gevallen geallieerden op het kerkhof
- grafmonument dokter Muijs op het kerkhof
- grafzerken op het kerkplein o.a. Brouwer en Stütterheim
- kozakkenboom
- dorpspomp
- monument OLDO aan de Boschhoekweg
- kilometerpaal '7' van de OLDO op het oude tracé richting Eikelhof
- particuliere begraafplaatsen zoals Budde en van Coeverden
- steen met opschrift "Diepenveen-Oost" bij de Welkoop
- Juliana & Bernhard-steen bij de eik bij Riemersma
- embleem 'de Spar' op het oude huis van Daggert
- restauratie-ornament aan de kerk uit 1720
- contour van waterput van het klooster in de Kerkstraat
- steen van landgoed Vrieswijck
- Sallandsweg, bomen van oud Kerkepad
- plaquette 'Zij Aan Zij' Dorpsstraat
- plaquette aan het huis van Reitsma (Zondagsschool)
- toegangszuilen van Huize Roobrug aan de IJsseldijk bij Smeenk
- plaquette Schapenbrug
- toegang Pompstation Olsterweg

De vraag is:

Zijn er nog meer objecten?

Zijn er nog oude grenspalen?

Zijn er nog oude toegangspoorten?

Zijn er nog meer plaquettes?

Weet u nog andere objecten, of wilt u meewerken in de werkgroep kleine monumenten i.o., laat het dan weten aan het bestuur.

Soli Deo Gloria jubileert

Harry Mulder

Dit jaar is het 50 jaar geleden dat zangvereniging Soli Deo Gloria werd opgericht. Deze vereniging is in 1965 ontstaan uit een fusie tussen het toenmalige kerkkoor en de Christelijke gemengde zangvereniging Looft den Heer. De drijvende kracht hierachter was dominee Knorth, die in dat jaar voorganger werd van de Kerkelijke Gemeente in Diepenveen. Twee koren met dezelfde doelstelling in een relatief kleine gemeenschap vond de dominee niet goed en hij opperde daarom dat het beter was om de krachten te bundelen. Een fusie levert in meerdere opzichten een positieve bijdrage aan de gemeenschap in het dorp, was zijn devies. Het ledenaantal is in de laatste paar jaar gegroeid tot 33. Dit komt mede doordat in de afgelopen jaren een aantal koren uit de omgeving door het geringe aantal leden niet langer kon blijven bestaan. Het koor

mag zich gelukkig prijzen met een zeer vakbekwame dirigente, Joan Jonkman. Zij is de dochter van oud-dirigent Flip Jonkman en geeft op gedreven en prettige wijze leiding aan het koor. Zij stimuleert de leden en er is een goede sfeer. Zo blijft het zangniveau op een aanvaardbaar peil of wordt zelfs iets hoger. Op 22 november aanstaande verzorgt het koor haar jubileumconcert in onze historische dorpskerk. Een gevarieerd programma zal ten gehore worden gebracht. Marijn Siero begeleidt het koor op piano; hij is al heel wat jaartjes de vaste pianist tijdens de jaarlijkse uitvoeringen in maart. De Heeren van de Heijs laten van zich horen tijdens het concert en een blazerskwartet zal een instrumentaal intermezzo verzorgen. Een jubileumconcert in een prachtige ambiance dus, waar velen nu al naar uitkijken.

